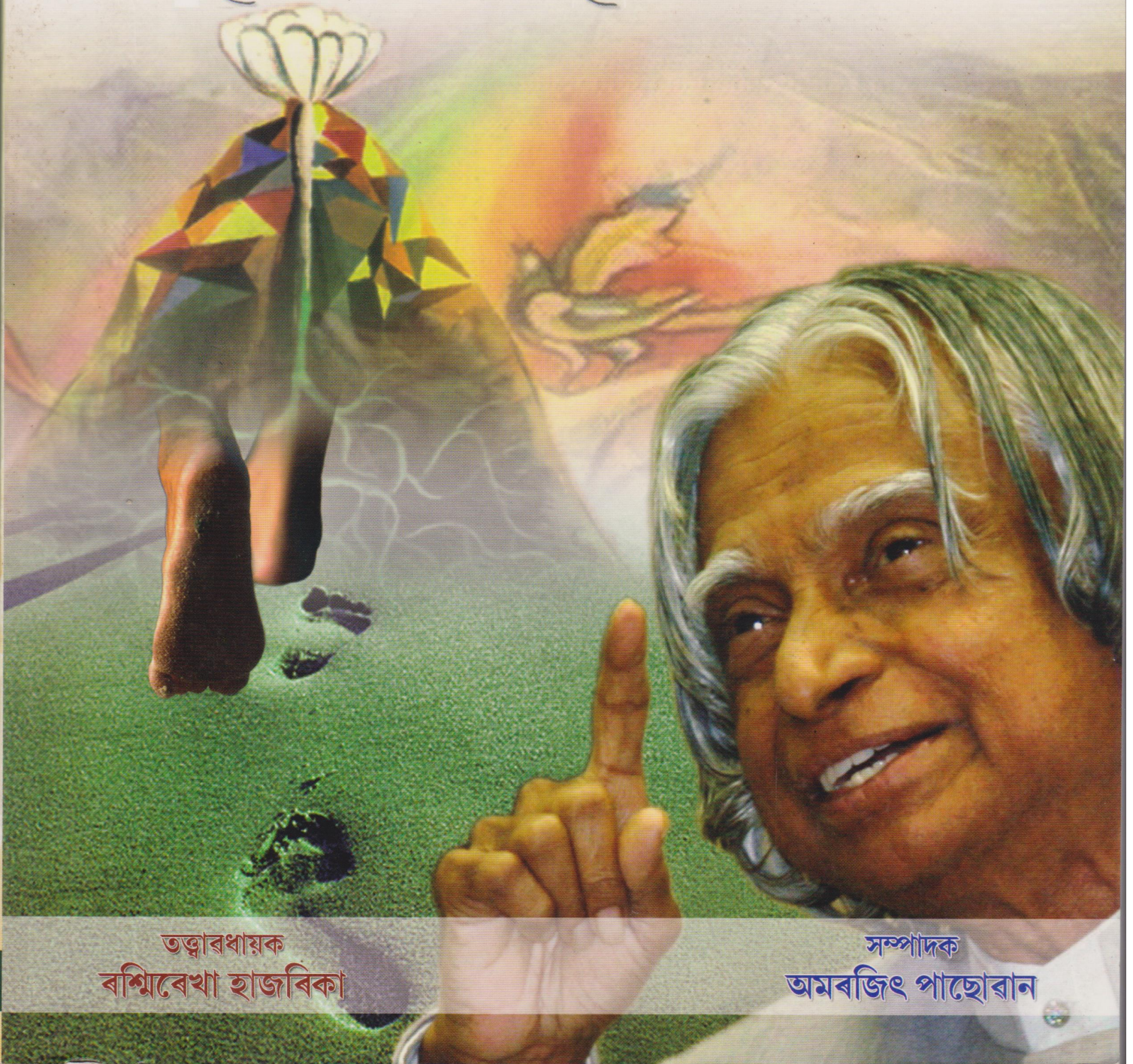

গাৰ্ভিমা বেলতলা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

"সময়ৰ বালিচৰত যদি পদাংক থৈ যাব খোজা
তোমাৰ ভৰিহাল চোঁচৰাই নিনিবা"

তত্ত্বাবধায়ক
ৰশ্মিৰেখা হাজৰিকা

সম্পাদক
অমৰজিৎ পাছোৱান

Teachers' Day celebration and Prize distribution

গৰিমা

বছৰেকীয়া মুখপত্ৰ
ত্ৰয়োদশ সংখ্যা

বেলতলা মহাবিদ্যালয়

২০১৪-১৫ বৰ্ষ

তত্ত্বাবধায়ক

ৰশ্মিৰেখা হাজৰিকা

সম্পাদক

অমৰজিৎ পাছোৱান

GORIMA : The Annual Magazine of Beltola College, Bongaon, Beltola, Guwahati-28, edited by Amarjit Paswan, published on behalf of Beltola College Students' Union, 2014-15.

সম্পাদনা সমিতি

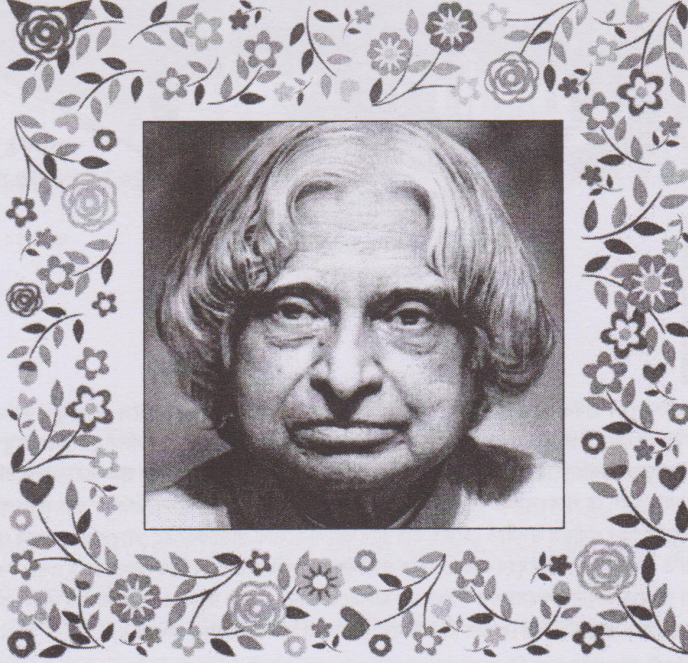
- সম্পাদক** : অমৰজিৎ পাছোৱান
- তত্ত্বাবধায়ক** : বশ্মিৰেখা হাজৰিকা
- সদস্য** : ড° দীপালি ওজা, অধ্যক্ষা
এলি কুমাৰী দাস, সহকাৰী অধ্যাপিকা
দিব্যজ্যোতি ডেকা, সহকাৰী অধ্যাপক
অভিজিৎ ঠাকুৰীয়া, সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা
- প্ৰচ্ছদ** : কিৰণশংকৰ ৰয়
- আলোকচিত্ৰ** : সমীৰণ গোস্বামী, ৰথীন্দ্রনাথ ফুকন
প্ৰকাশ মেচ, পংকজ বড়ো, অকণ কেলেং
- অংগসজ্জা** : আৰ্টিকো ডিজাইন, পূব শৰণীয়া, গুৱাহাটী-৩
ফোন-৯৪৩৫৫৫৯৩০৬
- প্ৰকাশক** : বেলতলা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
- মুদ্ৰণ** : ভবানী গ্ৰাফিক্ছ আৰু ভবানী অফ্ৰেট এণ্ড ইমেজিং ছিষ্টেম্ছ প্ৰাঃ লিঃ, গুৱাহাটী

The Praying Hands (1508), Albrecht Dürer

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

জন্ম : ১৫ অক্টোবৰ, ১৯৩১

মৃত্যু : ২৭ জুলাই, ২০১৫

Don't read success stories you will only get message.
Read failure stories you will get some ideas to get success.

— Dr. Kalam

ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস ড° এ পি জে আব্দুল কালামৰ ২৭ জুলাইৰ সন্ধিয়া শ্বিলঙৰ আই আই এমৰ প্ৰেক্ষাগৃহত ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ প্ৰতি বক্তৃতা প্ৰদানৰত অবস্থাতে পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে। ভৱিষ্যৎ ভাৰতৰ স্বপ্নদ্রষ্টা, মিছাইল মেন, যুৱপ্ৰজন্মৰ আইডল মেন চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি গ'ল আমাৰ মাজৰ পৰা। থৈ গ'ল যুৱপ্ৰজন্মৰ বাবে চাৰিশাৰী বাক্য—

‘সময়ৰ বালিচৰত যদি
পদাংক থৈ যাব খোজা
তোমাৰ ভৰিহাল
চৌচৰাই নিনিবা।’

অন্ধকাৰাচ্ছন্ন জীৱনক উজ্জীৱিত কৰিব পৰা মহান গুণৰ অধিকাৰীজনক বিশ্বই সদায় সুঁৱৰিব, তেওঁৰ পদাংক নিশ্চয় অনুসৰণ কৰিব। এই মহানায়কৰ মৃত্যুত শোকাচ্ছন্ন ভাৰতবৰ্ষক সঁহাৰি জনাই আমেৰিকাৰ ‘হোৱাইট হাউছ’ৰ পতাকাও অৰ্ধনমিত কৰি ৰখা হৈছিল।

ৰামেশ্বৰমত অতি সাধাৰণ পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা আব্দুল পাকিৰ জয়নাল আবেদিন আব্দুল কালামৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাই আছিল তেওঁৰ সফল হোৱাৰ প্ৰধান অস্ত্ৰ। তেওঁৰ কল্পনাবোৰ সদায় বাস্তৱায়িত হৈছিল তেওঁৰ তীব্ৰ বাসনা আৰু চেষ্টাৰদ্বাৰা। কেতিয়াও হাৰ নমনা কালামে ভাৰতবৰ্ষক মহাশক্তিলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ সপোন দেখিছিল, তাৰেই সৃষ্টি হৈছিল তেওঁৰ গ্ৰন্থ ‘India 2020 : A Vision for the New Millennium’। ছাত্র সমাজে এই গ্ৰন্থখন আঁকোৱালি লওঁক। ড° কালামৰ ছাত্র সমাজৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা আছিল অতি গভীৰ। নৱপ্ৰজন্মক লৈয়েই আছিল তেওঁৰ সপোনৰ ভাৰতবৰ্ষ। বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি আৰু আধ্যাত্মিকতাৰ সমন্বয় ঘটা এইজন নমস্যা ব্যক্তিলৈ আমাৰ বাৰ্ষিক আলোচনী ‘গৰিমা’ৰ তৰফৰ পৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিলো।

তত্ত্বাৱধায়ক, ‘গৰিমা’

শুভেচ্ছা বাণী

তাংঃ ১৫-০৬-২০১৫

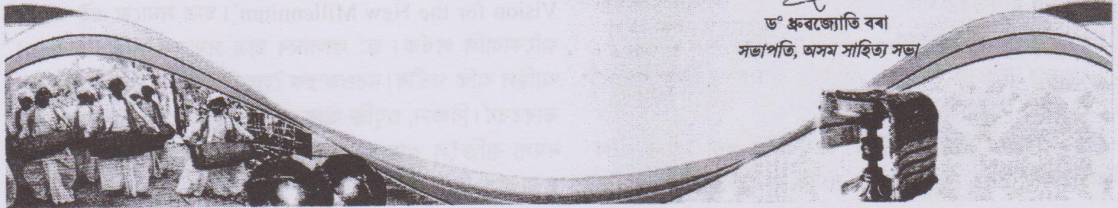
বেলতলা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'গৰিমা' বিগত বৰ্ষসমূহৰ দৰে এইবাৰো প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা বুলি জানিবলৈ পাই অত্যন্ত সুখী হৈছো। মুখপত্ৰ হৈছে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ দাপোন স্বৰূপ। দাপোনত যিদৰে প্ৰতিবিশ্ব প্ৰতিফলিত হয় সেইদৰে মুখপত্ৰখনৰ জৰিয়তে সেই মহাবিদ্যালয়খনৰ বাহিৰে ভিতৰে সকলো বিলাক দিশৰ লগতে সংশ্লিষ্ট মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভাসমূহ বিকাশৰ এক উত্তম মাধ্যমস্বৰূপ হৈ পৰে। সহস্ৰজনক জ্ঞানৰ পোহৰ বিলোৱা, সমাজ জীৱনৰ স্বাস্থ্য, শিক্ষিত আৰু সমৃদ্ধ কৰি তোলা বেলতলা মহাবিদ্যালয়ে আজিৰ পৰ্যায়ত উপনীত হৈছেহি তাৰ বাবে আপোনালোক স্বাভাৱিকতেই গৌৰবাঙ্কিত হোৱাৰ থল আছে। আশা কৰিছো 'গৰিমা'ত প্ৰকাশিত লেখনিসমূহৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শৈক্ষিক তথা বৌদ্ধিক বিকাশৰ পথ প্ৰশস্ত কৰাত সহায় কৰিব। লগতে আশা কৰিছো আধুনিক যুগসাপেক্ষ শিক্ষাদানৰ জৰিয়তে জ্ঞানৰ পোহৰ বিলোৱা আপোনাৰ নিৰ্মল প্ৰয়াস যেন অটুত থাকে আৰু উত্তৰোত্তৰ ভাব বৃদ্ধি পায়। অনুষ্ঠানটিৰ সকলো দিশৰপৰা সফলতা কামনা কৰিলো।

এই সুবিধাতে মই আপোনালোকৰ বিবেচনাৰ বাবে বৰ্তমানৰ সময়ত অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ সম্পৰ্কে তলৰ কথাখিনিও উত্থাপন কৰিলো।

অসম সাহিত্য সভা আজি শতবৰ্ষৰ প্ৰাক্ মুহূৰ্তত এক ঐতিহাসিক যুগ সন্ধিক্ষণত ঠিয় হৈছে। অতীতৰ এশবছৰৰ ওপৰকালৰ ইতিহাসৰ সাৰ-সংকলন কৰি আমি দেখা পাইছো যে সাহিত্য সভাৰ উদ্যোগত, অসমৰ সাহিত্য-সমাজ আৰু ৰাজনীতিৰ নেতাসকলৰ প্ৰচেষ্টাত যোৱা এশ বছৰত আমাৰ যি আধুনিক অসমীয়া জাতীয় ভাষা-সাহিত্য আৰু জাতীয় পৰিচয় গঢ়ি উঠিল সেই ভাষা-সাহিত্য কোনো বিশেষ গোষ্ঠী বা সম্প্ৰদায়ৰ নহয়, বৰঞ্চ অসমৰ বসবাসকাৰী সকলো জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম, সম্প্ৰদায়ৰ ই এক উমৈহতীয়া জাতীয় ভাষা-সাহিত্য আৰু উমৈহতীয়া জাতীয় পৰিচয়। এয়ে বাস্তৱ, এয়ে সত্য। আহিবলগীয়া দিনবোৰত আমি এই মহতী ঐতিহ্যৰ ৰক্ষা কৰিব লাগিব, বিকাশই তুলিব লাগিব, শক্তিশালীভাৱে আগবঢ়াই নিব লাগিব। এয়ে আমাৰ কৰ্তব্য, এয়ে আমাৰ ঐতিহাসিক দায়িত্ব। তাৰ বাবে আমি যেনেকৈ দৃঢ় আৰু আপোচহীন ভাৱে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰয়োগ, প্ৰসাৰ, বিকাশৰ বাবে সচেতন হ'ব লাগিব, তেনেদৰে আমি এক বহল, উদাৰ আৰু সকলোকে সামৰি লোৱা পথ নিৰ্দেশনা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। আমি যেনেদৰে উদাৰ হ'ব লাগিব তেনেদৰে আত্মবিশ্বাসী হ'ব লাগিব। এয়ে পথ।

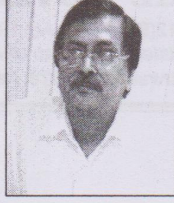
অসম সাহিত্য সভা আজি শতবৰ্ষৰ দুৱাৰদলিত। অসমৰ ইতিহাসৰ এই যুগসন্ধিক্ষণত অসমৰ জাতীয় অনুষ্ঠান অসম সাহিত্য সভাৰ সকলোৰে তৰফৰ পৰা মই এই পত্ৰৰ জৰিয়তেই আপোনালোকলৈ আমাৰ শুভকামনা নিবেদন কৰিলো।

ড° ধুবজ্যোতি বৰা
সভাপতি, অসম সাহিত্য সভা

শুভেচ্ছা বাণী

লেখা-মেলা কৰা মোৰ দৰে ব্যক্তিৰ বাবে আলোচনী এখন প্ৰকাশৰ সংবাদ এক সুখবৰ। ইয়াৰ পৰাই মই ধাৰণা কৰিব পাৰো যে মহাবিদ্যালয়খনত এনে বহু প্ৰতিভাৱান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে, যিয়ে লেখা-মেলাৰ জৰিয়তে আত্মপ্ৰকাশ কৰিব বিচাৰে, তেওঁলোকৰ চিন্তা-ভাবনা প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰে। লেখা-মেলাই মনৰ বিক্ষিপ্ত চিন্তাক শৃংখলা প্ৰদান কৰাৰ লগতে পৰিশীলিত কৰি তোলে।

সমগ্ৰ বিশ্বতে মানুহৰ ন ন চিন্তাই ভৱিষ্যৎ অভিযুখী ন ন পথৰ সন্ধান দিছে। 'গৰিমা'য়ো তেনে ভাবোদ্দীপক চিন্তাৰে আপ্লুত কৰাৰ লগতে আমাক সমৃদ্ধ কৰক। 'গৰিমা'ই বেলতলা মহাবিদ্যালয়খনক কৰি তোলাক গৰিমাময়। তাৰেই শুভকামনাৰে—

ড. অক্ষয় কুমাৰ শৰ্মা
২৭.৬.২০১৫

দূৰভাষ : ৮৮১১০-৯৪৫৬৮
Email : pkdc2005@gmail.com

Phone : 0361-2303853
Fax : 0361-2303853
Website : www.beltolacollege.in
Email : collegebeltola@gmail.com

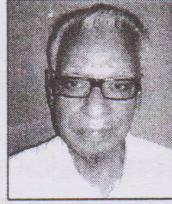
BELTOLA COLLEGE GOVERNING BODY

(Under 2(f) & 12(B) of UGC Act, 1956)
(Permanently Affiliated to Gauhati University)
P.O. Beltola, Guwahati-781028, Assam

Ref : .....

Date : .....

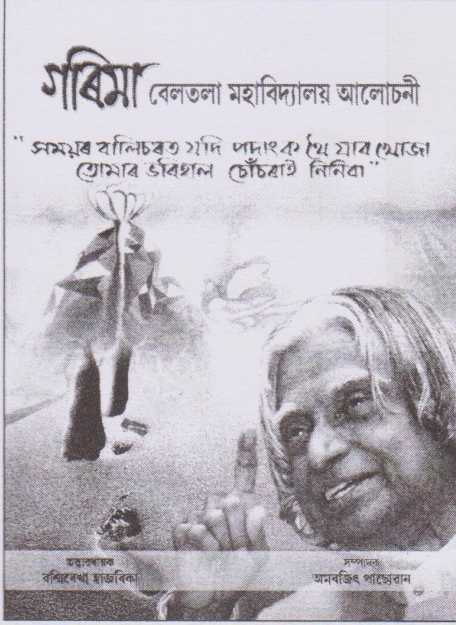
শুভেচ্ছা বাণী

আজি আমাৰ বেলতলা মহাবিদ্যালয়ৰ ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে অশেষ কষ্ট কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন মহাবিদ্যালয়ৰ ল'ৰা-ছোৱালী তথা ৰাইজৰ হাতত তুলি দিব পৰা জানি নথৈ আনন্দিত। ভৱিষ্যতেও প্ৰচেষ্টা অক্ষুণ্ণ ৰাখি চাৰিওপিনে সিঁচৰতি হৈ থকা ভাষা পূজাৰীসকলক এক গোট হোৱাত সহায় হওক। লগতে সাহিত্যৰ কলিডালি প্ৰস্ফুটিত হোৱাত সহায়ক হওক।

(Handwritten signature)

এই সংখ্যাৰ 'গৰিমা' প্ৰসংগত

বেলতলা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'গৰিমা'ৰ এইখন ত্ৰয়োদশ সংখ্যক প্ৰকাশ। 'গৰিমা'ই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশত অৰিহণা যোগাই আহিছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কাৰ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰো কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ আলোচনীখনত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। লগতে বিশিষ্ট লেখকৰ ভিন্নধৰ্মী প্ৰবন্ধ তথা সাক্ষাৎকাৰৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰে অতিথি শিতান এটাও বখা হৈছে।

আলোচনীখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা সকলোলৈকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

বশ্মিৰেখা হাজৰিকা
তত্ত্বাবধায়ক, 'গৰিমা'

অধ্যক্ষাৰ কলম

সময়ৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে সকলো দিশতে পৰিবৰ্তন হোৱা স্বাভাৱিক। সৃষ্টিকামী পৰিবৰ্তনে সমাজৰ উন্নতিত অৰিহণা যোগায়। মনীষীসকলে কৰ্তব্য অবিহনে জীৱন নিস্ফল বুলি কৈ গৈছে। পৃথিৱীৰ ওচৰত আমি সকলো ধৰুৱা। ভূমিষ্ঠ হোৱাৰ পিচৰে পৰাই ইয়াৰ বায়ু সেৱন কৰিছো, পানী পান কৰিছো আৰু মাটিত দেহৰ ভৰ স্থাপন কৰিছো। পৃথিৱীৰ বুকুত গজা শস্য খাই ডাঙৰ-দীঘল হৈছো। ইয়াৰ বিনিময়ত নামমাত্ৰ অৰিহণা যোগাব পৰাটোও এজন ব্যক্তিৰ বাবে অতি সৌভাগ্যৰ কথা। ধ্বংসকামী পৰিবৰ্তনে মাথোন ক্ষতিহে কৰে নিজৰ পৰিয়ালৰ সমাজৰ। সমাজ অবিহনে কোনো প্ৰাণী শৃংখলাবদ্ধভাৱে জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। আমি লক্ষ্য কৰিলে দেখিবলৈ পাওঁ যে ক্ষুদ্ৰ প্ৰাণী পৰুৱাবোৰো এখন সমাজ আছে। সিহঁতে জাকপাতি নিজৰ কৰ্তব্য পালন কৰে। প্ৰত্যেকৰে জীৱনৰ মূল্য আছে। অসংখ্য জনম পৰিভ্ৰমণ কৰাৰ পাচতহে অমূল্য মানৱ জীৱন লাভ কৰিব পাৰি। প্ৰত্যেক মানুহে এটা নিৰ্দিষ্ট সময়লৈকেহে এই পৃথিৱীত জীয়াই থাকিবলৈ সমৰ্থ হয়। গতিকে এই নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত যিকোনো পৰিৱেশতেই জন্মলাভ কৰি ভাল কৰ্মৰ জৰিয়তে মানৱ জীৱনটোক ধন্য কৰি তুলিব পাৰি। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে বৰগীতত কৈছে—

ধন্য ধন্য কলিকাল   ধন্য নৰতনুভাল
ধন্য ধন্য ভাৰত বৰিষে।

বৰ্তমান সময়ত উঠিঅহা প্ৰজন্মৰ মাজত 'আত্মহত্যা'ই এক সোঁচৰা ব্যাধিকৰূপে বিয়পি পৰিছে। অবাধ স্বাধীনতাই এওঁলোকক

বিপথে পৰিচালিত কৰিছে। লগতে আত্মবিশ্লেষণৰ অভাৱ বহুতৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায়। আৰেগ প্ৰৱণতাই মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে অমূল্য মানৱ জীৱনৰ স্বেচ্ছাকৃতভাৱে অন্ত পেলোৱাটো সম্পূৰ্ণ অবিবেচকৰ কাম। প্ৰত্যেক মানুহৰ অভ্যন্তৰত সৃষ্টিশীল শক্তি এটি সুপ্ত হৈ থাকে। হতাশাগ্ৰস্ত অৱস্থাত ধ্যান বা গভীৰ চিন্তাৰ জৰিয়তে এই সুপ্ত শক্তিক জাগ্ৰত কৰি ল'ব পাৰিলে হতাশা আঁতৰি নতুনকৈ কৰ্মপ্ৰেৰণা সৃষ্টি হয়। ইয়াক উপলব্ধি কৰোৱাবলৈ আধ্যাত্মিক শিক্ষা আৰু যোগ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে স্কুল আৰু মহাবিদ্যালয়সমূহত। মুঠৰ ওপৰত নিজৰ ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ সাৰ্থকতা নিজৰ ওপৰত। বহু হেজাৰ বছৰ পূৰ্বে ভগৱান বুদ্ধই প্ৰচাৰ কৰা বাণীসমূহৰ ভিতৰত এয়াৰ উল্লেখযোগ্য বাণী হ'ল—

অন্তদীপা ভৱথ

অন্তসৰণা

অনএঃএঃসৰণা

'তুমি নিজেই নিজৰ পথপ্ৰদৰ্শক, নিজেই নিজৰ আশ্ৰয়, আন কোনো আশ্ৰয় নাই।'

ভগৱানে সকলোকে জ্ঞান, বুদ্ধি, বিবেক আৰু চিন্তাশক্তি প্ৰদান কৰিছে। ইয়াৰ সহায়ত জীৱনক সঠিকভাৱে পৰিচালনা কৰি লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰিলেই জীৱন সাৰ্থক হ'ব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই কথা উপলব্ধি কৰি জীৱনৰ ইতিবাচক দিশটোৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে।

ড° দীপালী ওজা

অধ্যক্ষা, বেলতলা মহাবিদ্যালয়

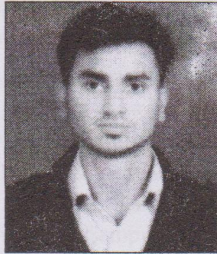

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ একান্ত চেষ্টাৰ ফলত বৃহত্তৰ বেলেতলা অঞ্চলত উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে বেলেতলা মহাবিদ্যালয় গঢ় লৈ উঠিছে সেই বৰেণ্য ব্যক্তিসকললৈ মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছো।

মহাবিদ্যালয়ত খোজ দিয়াৰে পৰা ছাত্ৰ সমাজখনৰ হৈ কিবা এটা কৰাৰ মধুৰ সপোন ৰচিছিলো আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক, সাংস্কৃতিক আৰু বৌদ্ধিক পৰিবেশৰ উন্নতি সাধন কৰাৰ হেঁপাহ মনত পুহি ৰাখিছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য হৈ ছাত্ৰ সমাজৰ সহযোগত তথা শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ দিহা-পৰামৰ্শৰে সেই হেঁপাহবোৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ চেষ্টা হাতত লৈছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী হৈছে মহাবিদ্যালয়খনৰ দাপোণস্বৰূপ। আলোচনী প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে প্ৰয়োজনীয় কাম হৈছে লেখা সংগ্ৰহ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰা বহুতো প্ৰবন্ধ, গল্প, কবিতা পোৱা যায় যদিও সেইবোৰৰ মাজৰ পৰা উপযুক্তমানৰ লেখাসমূহ নিৰ্বাৰণ কৰিহে আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰা হয়। আশা ৰাখিছো এইবাৰৰ দৰে ভৱিষ্যতেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ লেখাসমূহ আগবঢ়াই আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াব।

বিভিন্ন কাৰ্যাৱলী : ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে বিভিন্নধৰণৰ কাৰ্যাৱলী হাতত লৈছিলো। ইয়াৰ উপৰি ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ মহোৎসৱ, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, সবস্বতী পূজা, নৱাগত আদৰণী সভা আদি সুচাৰুৰূপে আয়োজন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিলো।

নতুন আশা : মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিজন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সম্পৰ্কত কোনো দূৰত্ব নথকাকৈ মহাবিদ্যালয় প্ৰাংগণত এক শান্তি-সমৃদ্ধিসম্পন্ন মিলনৰ তীৰ্থভূমি হিচাপে পৰিগণিত হওঁক, এয়াই মোৰ আশা।
শলাগৰ শৰাই : ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীসমূহ সফলতাৰে উদযাপন কৰিবলৈ বিভিন্ন সময়ত পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মাননীয় অধ্যক্ষা ড° দিপালী ওজা, ৰশ্মিৰেখা হাজৰিকা, মুগেন শৰ্মা ছাৰকে আদি কৰি সকলো সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

—জিস্মৰ কৃষ্ণ পাণ্ডা—

সূচী পত্ৰ

অতিথি শিতান :

- বীৰাংগনা : বীৰব্বালা ৰাভা, মিছন বীৰব্বালা আৰু ডাইনী কাণ্ডৰ
সমাধানৰ কথা • ডাঃ নাট্যবীৰ দাস ■ ১৫
অসমৰ সংস্কৃতি, অসমীয়া সংস্কৃতি • কুশল দত্ত ■ ১৮
The Sahajayana Cult and the authors of the Buddhist
Dohas and their contributions to the Cultural Life of
N.E. India. • Dr. Parikshit Hazarika ■ ২৪
শিক্ষা অভিযানৰ উদ্দেশ্য কি? • সাক্ষাৎকাৰ ■ ২৭
The Poaching Menace • Mubina Akhtar ■ ৩০
মাৰফৎ পৃথিৱী • মনোজ অগস্তি ■ ৩২
- প্ৰবন্ধ শিতান :
- অসমৰ সুৰদী মাত • ড° দীপালী ওজা ■ ৩৫
তথ্য জনাৰ অধিকাৰ • লীনা ডেকা ■ ৩৮
অসম আৰু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জৈৱ বৈচিত্ৰতা • ভাবতী দেৱী ■ ৪০
শিৱসাগৰ জিলাৰ জনগোষ্ঠীৰ গাঁথনি • হিমাদ্ৰী কুমাৰ শৰ্মা ■ ৪২
আংগুলিমাল্লা-দমন • কামৰূজ জামান ■ ৪৩
ICT and Women-Challenges and Opportunities
faced in Assam • Eli Kumari Das ■ ৪৭
Maidam-The Mausoleum of the
Ahoms • Rashmirekha Hazarika ■ ৫০
Significance of International
Women Day • Sadhana Kalita ■ ৫৩
The role of female characters and their significance in
the play Ghasiram Kotwal • Pankaj Kr. Kalita ■ ৫৪
Religion and today's crisis-Gandhian
Perspective • Bornali Mohan ■ ৫৬
Shakespeare and his Literature
• Priyanka Basumatary ■ ৫৮
The River Island Majuli • Liky Deka ■ ৬০
English Language Teaching Prospects
• M. Kamaruj Jaman ■ ৬১
How does meditation works • Sampurna Sharma ■ ৬৫
Adult Education As a prospect of all round
development of society • Asif Ahmed ■ ৬৯
Indian Super League (ISL) A New Revolution

• Rinku Daimary ■ ৭১

- इककीसवीं सदी की हिन्दी आलोचना में राष्ट्रीय एकता की
चेतना • दिव्यज्योति डेका ■ ७२
धोलाराम का जीव के संदर्भ में • रमेश कुमार राय ■ ७६
ঔপন্যাসিক বজনীকান্ত বৰদলৈ • পুলকেশ সোনোৱাল ■ ৭৮
মানৱতাবাদ • বিশ্বজিৎ চহৰীয়া ■ ৭৯
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সাহিত্য প্ৰতিভা • বৰিতা কলিতা ■ ৮১

গল্প শিতান :

- গৰাখহনীয়া • মুগেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা ■ ৮৫
আঁতৰি গৈও যি কাষতে ৰৈ গ'ল • বিজু ৰাভা ■ ৮৭
পৰিৱৰ্তন • ৰাকেশ শৰ্মা ■ ৯১
অভিশপ্ত সপোন • ৰাজকুমাৰী ৰয় চৌধুৰী ■ ৯২

কবিতা শিতান :

৯৫-১১০

অনুভৱ শিতান :

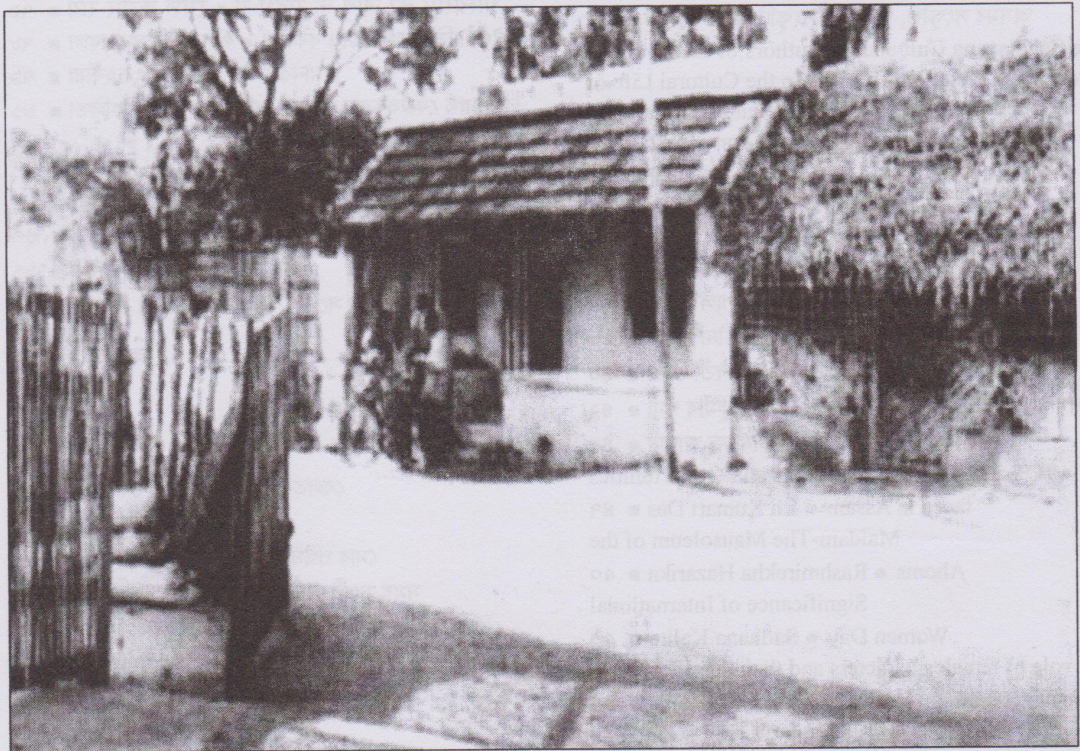
- বেলতলা মহাবিদ্যালয়ত মোৰ প্ৰথম দিন
• অমৰজিৎ পাছোৱান ■ ১১৩
মোৰ প্ৰথম প্ৰেম • বনজ্যোতি বৰুৱা ■ ১১৪
সময় সংগী আৰু বিদ্যালয় • চম্পক গগৈ ■ ১১৫
Crimes in Assam educational institutions
like ragging & others • Dhiraj Kumar ■ ১১৬

প্ৰতিবেদন :

- সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১১৯
Report of the Asst. General Secretary ■ ১২০
ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২১
সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২২
সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২৩
সহঃসাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২৪
সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২৪
ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২৫
ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন ■ ১২৬
মহাবিদ্যালয় সংগীত ■ ১২৭

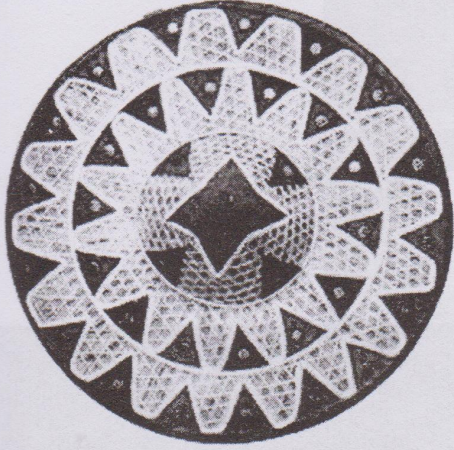

ছবি

ভাৰতৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি, মহান বিজ্ঞানী ড° এ.পি.জে. আব্দুল কালামৰ মাতৃভূমি ৰামেশ্বৰমত থকা শৈশৱৰ ঘৰটো

অতিথি শিতান

অতিথি শিতান

অতিথি শিতান

বীৰাংগনা : বীৰ্বালা ৰাভা, মিছন বীৰ্বালা আৰু ডাইনী কাণ্ডৰ সমাধানৰ কথা

ভাঃ নাট্যবীৰ দাস

সম্বয়ক, মিছন বীৰ্বালা

লুৰ্ণন চেনেল ডি ৰাই ৩৫৬ৰ সমীক্ষাৰে যোৱাটো বছৰ বৰ্ষশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া আদিল হুছেইনে কথা-বাৰ্তাত হোমেন বৰগোহাঞিৰ সন্মুখত কথা প্ৰসংগত কৈছিল— ‘প্ৰকৃত সাধনা, ত্যাগ হৃদয়ৰ সাহস, আনৰ মৰ্মবেদনা বুজি পোৱা তেনে এগৰাকী মহিয়সী নাৰী আমাৰ মাজত এতিয়া মূৰ্তমান। সেইবাবেই কঠোৰ দৰিদ্ৰতাৰ মাজত দুৰ্গম অজ্ঞত জন্মগ্ৰহণ কৰা, মাথোঁ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰে শিক্ষিত এগৰাকী নাৰীয়ে দ্বিতীয় সহস্ৰাব্দৰ শেষৰফালৰ পৰা অসমৰ সমাজ জীৱনৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ নিজৰ নিৰ্ভীক সবল স্থিতিৰে ধৰ্মাঙ্কতা আৰু অন্ধবিশ্বাসৰ স’তে আপোচ নকৰি নিজৰ কণ্ঠৰে অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰৰ ফলশ্ৰুতিত জীৱন দুৰ্বিসহ হৈ পৰা সমাজখনলৈ এক পোহৰ হৈ পৰিব পাৰিছিল। নিজৰ সাহস বুদ্ধিমত্তাৰে সমাজৰ অন্ধনক উপেক্ষা নকৰি অতি কমেও ৩৫ গৰাকী ডাইনী অভিহিত কুৰতী-মহিলা আৰু পুৰুষৰ জীৱনলৈ নামি অহা শংকাৰ পৰা ৰক্ষা কৰাত একক প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়িছিল সেইগৰাকী নাৰী, বীৰ্বালা ৰাভা। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় ডক্টৰেট ডিগ্ৰীৰে বিভূষিতা, ২০০৫ চনত ন’বেল বঁটাৰ বাবে মনোনীত অথচ বায়ুৰ দৰে ভোম-বিলাসৰ প্ৰতি নিস্পৃহ হৈ কাৰ্যত এটা চিন্তাৰ স্ফুৰণ হৈ পৰা বীৰ্বালা ৰাভাই অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰৰ ফলত আটাইতকৈ বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা মহিলা আৰু শিশুসকলৰ স্তব্ধ জীৱনবোৰ দেখি শোকত সিয়মান হৈ বজ্ৰকঠিন ৰূপ লৈছিল। তাৰ বাবে নিজৰ

জীৱনলৈ নামি অহা সকলো আঘাত সহি সহি, তাৰে পুৰি পুৰি নিজক সোণতকৈ উজ্জল কৰি তুলি ধৰিছিল। হিংসা, লোভ, ভোগ, লিঙ্গা, ধৰ্মাঙ্কতা আৰু ক্ষুদ্ৰ স্বার্থ পূৰণ কৰাৰ বাবে মানুহে মানুহক মাৰে এই কথা বীৰ্বালা ৰাভাই সহ্য কৰা নাছিল। শৈশৱৰ পৰা নানা ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজতো জীৱনৰ ৰং-ৰূপক বিচাৰি পোৱা ওখ পাহাৰৰ চূড়াত আশাৰ গছ ৰোপণ কৰিব পৰা সেইগৰাকী বীৰাংগনা নাৰী আজি অকল অসম বা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰে নহয়, ভাৰতৰ বুকুত সংগ্ৰামী সত্তাৰ প্ৰতীক।

বিশ্বায়নৰ যুগত এফালে বিজ্ঞানৰ চমক আৰু আনফালে চহৰ-নগৰ সকলোতে, ভাৰতবৰ্ষৰ সৰ্বত্ৰতে অন্ধবিশ্বাস-অযুক্তিকৰ কৰ্ম-কাণ্ড বিৰাজ কৰিছে। অথচ ভাৰতৰ সংবিধান অনুসৰি ভাৰতীয় নাগৰিকৰ মৌলিক কৰ্তব্য হৈছে বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ উন্মেষ ঘটোৱা (It shall be the duty of every citizen of India to develop the scientific temper, humanisim and the spirit of enquiry and reform.)।

আধুনিক শিক্ষা বিজ্ঞানৰ একো পৰশ নোপোৱাকৈয়ে সমাজৰ কাৰণে এটা অন্ধবিশ্বাসমুক্ত পৰিষ্কাৰ যুক্তিবাদী মনেৰে সমাজৰ পিচপৰা সকলোকে সকলো কথা যুক্তিৰে চাই আগবাঢ়িবলৈ কোৱা এইগৰাকী মাৰাখন মহিলাৰ শৈশৱ-কৈশোৰ আৰু পিচৰ কাল সঁচাকৈ ৰোমাঞ্চকৰ। মাৰাখন এইবাবেই কোৱা হৈছে যে বীৰ্বালাই

বিপদত পৰা যিকোনো পুৰুষ-মহিলাই যেতিয়াই যেনেদৰে লগ পাব বিচাৰিছে তালৈকে এই দুটা দশক কালজুৰি দৌৰি গৈছে।

বীৰব্বালাৰ শৈশৱ, যৌৱন আৰু বৰ্তমান :

বীৰব্বালা ৰাভাৰ জন্ম হয় ১৯৪৯ চনত অসম-মেঘালয় সীমান্তৱৰ্তী গাঁও ঠাকুৰবিলাত। স্কুলত প্ৰাৰ্থনাৰ গীত গাই ভালপোৱা, বিয়া নামত ৰাপ থকা, খাল-বিলত মাছ মৰাৰ নিচা থকা বীৰব্বালা পঢ়া-শুনাত চোকা আছিল। বুজো-নুবুজো জ্ঞান হোৱাৰ আগতেই দেউতাক কুলীয়া ৰাভা ঢুকোৱাৰ পাচত বহু কষ্ট কৰি ঠাকুৰবিলা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নাম লগাই দিছিল মাক সাগৰব্বালাই।

১৯৬৪ চনত বিবাহপাশত আবদ্ধ হোৱা স্বামী চণ্ডীচৰণ ৰাভা উদাৰমনা আছিল আৰু পত্নীয়ে সমাজৰ কামত ঘূৰি ফুৰিবলগা হোৱা কথাত কেতিয়াও হকাবাধা নকৰিছিল।

বুদ্ধিদীপ্ত, দৃঢ়মনা বীৰব্বালাই ওৰণিখন লৈ জীৱনত সহজতে হাৰ মনাবিধৰ নাছিল। নিজৰ গাঁওখনত হৈ থকা নাৰী নিৰ্যাতন, মাদক দ্ৰব্যৰ অবাধ প্ৰচলন, ধৰ্ষণ আদি বিভিন্ন সমস্যাবোৰ দেখি বীৰব্বালাই থিৰেৰে চুপ হৈ থাকিব নোৱাৰি ১৯৮৫ চনত গঠন কৰে ঠাকুৰবিলা মহিলা সমিতি আৰু নিজে সম্পাদিকা হৈ আনুষ্ঠানিক অঞ্চলটোৰ প্ৰহৰী হিচাপে আগবঢ়াই লৈ যায়। আলোচনাত পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা বহু চান্দুখ অভিজ্ঞতা আৰু বহু ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ সন্মুখীন হৈ গাঁৱত সকলোৰে মাজত 'বগী' বুলি পৰিচিত বীৰব্বালাই অক্ষসংস্কাৰ, ধৰ্মীয় কু-সংস্কাৰ, বেমাৰৰ বাবে পূজা-পাতল, জ্যোতিষীৰ গণনা, মঙল চোৱা, কোনো দেওধনীয়ে অলৌকিক শক্তি অৰ্জন কৰি অপায়-অমংগলৰ বাবে দিয়া বিধান আদি কাৰ্যবোৰক বিশ্বাস নকৰি সকলো ঘটনা-পৰিঘটনাবোৰক যুক্তিৰে বিচাৰ কৰি আগবাঢ়িব ধৰিলে। ধৰ্মীয় গোড়ামিয়ে যে মানুহৰ সকলো কামতেই যুক্তি প্ৰয়োগত বাধা দিয়ে সেই কথা বীৰব্বালাই বুজিছিল।

এক ব্যতিক্ৰমী নাৰী বীৰব্বালা ৰাভাই বিগত ডেৰটা দশক লক্ষ্য কৰি আহিছে কিদৰে এচাম বাবা, ফকীৰ, লক্ষ্মী, কৃষ্ণ আদিয়ে ঈশ্বৰ অৱতাৰী দূতৰ ভেশচন জুৰি মানুহক বিভ্ৰান্ত কৰি লুটি-পুটি এচামক মৃত্যুমুখলৈ ঠেলি দিছে। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পিচত নিজেই বোৱা কাপোৰ বিক্ৰী কৰি আৰু জবকাৰ্ডত কাম কৰি উপাৰ্জন কৰা টকাৰে নিজৰ সন্তানৰ পঢ়াৰ খৰচ যোগাৰ কৰি অতি কষ্টৰে জীৱন কটোৱা বীৰব্বালা ৰাভাই লাঞ্ছিতা-বঞ্চিতাসকলৰ কাষত থিয় দিবলৈ অকণো ভয়-শংকাৰ কথা নানিছিল। ১৯৯৯ চনত তেখেতে মহিলা সমিতিৰ সম্পাদিকা পদৱীত থকাৰ সময়তে তেখেতৰ নিজৰ গাঁৱৰ লগতে দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত পাঁচগৰাকী যুৱকী-মহিলাক 'ডাইনী' বুলি দেওধনী এগৰাকীয়ে ঘোষণা কৰা উত্তপ্ত পৰিস্থিতি এটাৰ সৃষ্টি হৈ আছিল।

এই পাঁচগৰাকী যুৱকী-মহিলাক ডাইনী অভিহিত কৰা দেওধনীগৰাকী হ'ল চাৰাল ৰাভা। সেই সময়ত অসম মহিলা সমতা ছ'চাইটিৰ গোৱালপাৰা ৰূপায়ণ গোটৰ আহ্বানত আগিয়া, লক্ষীপুৰৰ কাষৰ দ'দান মন্দিৰ প্ৰাংগণত এখন ৰাজহুৱা সভা পতা হৈছিল। সেই সভাত সাহসেৰে যোগদান কৰা ঠাকুৰবিলাৰ একমাত্ৰ প্ৰতিনিধি বীৰব্বালা ৰাভাই মাত্ৰ সেই ডাইনী অভিযুক্ত যুৱতী আৰু

মহিলাকেইগৰাকীৰ পক্ষত থিয় হৈ 'তেওঁলোক ডাইনী কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে, এয়া এক অন্ধবিশ্বাস বুলি তেওঁলোকক ৰাইজে আঁকোৱালি লোৱাৰ আহ্বান কৰিছিল। সেইদিনা ৰাইজে দেখে দেখকৈ বীৰব্বালাৰ বিপক্ষে একো মাত নামাতিলে। মিটিং শেষ হ'ল। বু বা বা চলি থাকিল। দুদিনমান পাচত এখন মিটিং পাতি বীৰব্বালা ৰাভাক ভীষণ মানসিক চাপ আৰু প্ৰাণে মৰাৰ ভাবুকি গি অভিযুক্তকেইগৰাকী ডাইনী হয় বুলি লিখি স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ কোৱা সত্ত্বেও অমান্তি হোৱাত তিনি বছৰৰ বাবে তেখেতক এঘৰীয়া কৰি ৰাখিছিল। পিচে সমাজৰ অন্ধবিশ্বাসৰ স'তে আপোচ নকৰা বীৰব্বালাৰ ডাইনী হত্যাবিৰোধী কাৰ্য স্তব্ধ নহ'ল। ইখনৰ পিচত সিখন গাঁও কেতিয়াও বহু দূৰ অকলে খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি গাঁৱৰ সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজক বুজাই গ'ল— ডাইনীৰ অস্তিত্বহীনতাৰ কথা। এনেকৈ এগৰাকী-দুগৰাকীকৈ পয়ত্ৰিশগৰাকী ব্যক্তিৰ জীৱন ৰক্ষাৰ বাবে সাহসেৰে আগভাগ লৈছিল। এনেদৰে ডাইনীবিৰোধী অভিযানৰ বাবে ২০০৫ চনত প্ৰজেক্ট থাউজেণ্ড উইমেনৰ মনোনয়নত শান্তিৰ ন'বেল বঁটাৰ বাবে মনোনীত প্ৰথম অসমীয়া হোৱাৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰে।

বীৰব্বালাৰ মানৱ দৰদ, সাহস, সততা, দৃঢ়তা দেখি অসমৰ বহু অঞ্চলৰ যুৱক-যুৱতী, পুৰুষ-মহিলাই একে উদ্দেশ্যতে কাম কৰি যাবলৈ অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰৰ বিৰুদ্ধে যাত্ৰাত বীৰব্বালা ৰাভাৰ লগত লগ হ'ল আৰু ২০১২ চনত আনুষ্ঠানিকতাৰে জন্ম হ'ল মিছন বীৰব্বালা।

সেই মিছন বীৰব্বালা ৰাভাই শাৰীৰিক-মানসিকভাৱে দিয়া উৎসাহ আদৰ্শৰে প্ৰায় ৮০০ সদস্যৰে পুষ্ট। তাৰে প্ৰায় ১০০ সদস্য-সদস্যাই যোৱা তিনিটা বছৰত অসমৰ মুঠ চৈধ্যখন জিলাত বিভিন্ন ডাইনীকাণ্ডৰে জৰ্জৰ গাঁও, সচেতন মহাবিদ্যালয়, বিদ্যালয়, চাহ বাগানৰ কৰ্মৰ মাজত সজাগতা সভা, কৰ্মশালা সমাপ্ত কৰিছে।

২০১৩ চনত অক্টোবৰত মাজুলীৰ চিকাৰী গাঁৱত বীৰব্বালা ৰাভাই নিজে উপস্থিত হৈ শিশু, মহিলাসহ একাৱগৰাকী ব্যক্তিক শান্তিৰ ক্ষেত্ৰত সাৱধান কৰিছিল। শান্তিৰ ৰূপত মৃত্যুদণ্ডৰ পৰিবৰ্তে হুস্বাকালীন সমাধান হিচাপে ছুগিশোধন প্ৰক্ৰিয়াত সমৰ্থন কৰি সেই কাৰ্য সমাপ্ত হোৱাৰ শেষ মুহূৰ্তলৈকে গাঁওখনৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপ নিৰীক্ষণ কৰি আছিল। তাৰ পাচৰ বছৰ, ২০১৪ ৰ আৰম্ভণিৰ পৰা ডাইনী কাণ্ডত নিৰ্যাতিত পদুমী ৰাভা, বদুলী ৰাভা, অঞ্জলি হাজং, হীৰা ৰাভাই মিছনত সক্ৰিয় সদস্য হিচাপে যোগদান কৰি উজনি অসমৰ পাঁচখন জিলা (গোলাঘাট, যোৰহাট, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, তিনিচুকীয়া)ত মিছনৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত সজাগতা সভা, কৰ্মশালাত যোগদান কৰি মিছন বীৰব্বালাক সাহসৰ এক নতুন গতি দিয়ে।

যোৱা এটা দশকত অসমত পাঁচশৰ পৰা অধিক লোক ডাইনী কাণ্ডত হত্যা আৰু এশৰো অধিক গৃহহীন হোৱাৰ পাচতো বিদ্যায়তনিক সমাজৰ পৰা এই মানৱীয়তাত আঘাত কৰাৰ ঘটনাৰ বিৰুদ্ধে যিধৰণৰ প্ৰতিৰোধৰ জাগৰণৰ সৃষ্টি হ'ব লাগিছিল সেয়া নহ'ল। এই কথা অনুভৱ কৰি মিছন বীৰব্বালাই ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়কে ধৰি দুখনে মহাবিদ্যালয়, চাবুৱাৰ ডি ডি আৰ মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়, ফিল'বাৰী কনিষ্ঠ মহাবিদ্যালয়,

প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয় আৰু ছেৰফাংগুৰি জনতা মহাবিদ্যালয়ত মিছন বীৰবাল্লাৰ কোষ (Working Cell) গঠন কৰে। ইয়াৰ যোগেদি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে বৰ্তমানলৈ এটা চিন্তা-চেতনাৰ জাগৰণ আনিব পাৰিছে বুলি মিছন বীৰবাল্লাই দাবী কৰে।

আধুনিকতা বা বিজ্ঞানৰ চমকৰ সময়ত ডাইনীকাণ্ড কিয় :

আলোচনাত উল্লেখ কৰা বহুতো কাৰক আৰু কাৰণে সুযোগ আনি দিছে— পিছল মানুহ, ডাইনী হত্যা আদিৰ। এতিয়া ডাইনী হত্যা অন্ধবিশ্বাস নহয়, তাৰ আঁৰত অন্য কাৰণ থাকে। সম্পত্তি বাজেয়াপ্ত, ৰাজনৈতিক স্বার্থ পূৰোৱা, যৌন লিপ্সা পূৰণৰ প্ৰস্তাৱ প্ৰত্যাখ্যানৰ প্ৰতিশোধ, ব্যক্তিগত আখোজ আদিয়ে ভয়াৱহভাৱে বঢ়াই তুলিছে ডাইনী হত্যা কাণ্ড। নাৰী শিক্ষাত প্ৰাধান্য নিদিয়া কথাটোৱেও পুৰুষসকলক দম্ব মাৰি 'ডাইনী'ক প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পৰাটোও এই সামাজিক ব্যাধিৰ এটা অন্যতম কাৰণ।

নামনি অসমৰ বড়ো, ৰাভা, চাওতাল আদি জনগোষ্ঠীৰ মনত ডাইনী নিগ্ৰহ আদি ঘটনা ভয়াৱহ ৰূপ লোৱা উৎস সম্পৰ্কে চিন্তাবিদ, গৱেষক ইন্দিৰ দেউৰীক এটি প্ৰশ্ন কৰা হৈছিল— কেতিয়াৰ পৰা কিয় এনেকুৱা হ'ল বুলি? যোৱা দুটা দশকৰো অধিক কাল নামনি অসমৰ গাঁৱে-ভূঞকে ধৰি নামনি অসমৰ স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলত এক বিস্তৃত পৰ্যবেক্ষণ আৰু অনুসন্ধানৰ তথ্যৰে পুষ্ট দেউৰী ডাঙৰীয়াই উত্তৰত ক'লে— বহুতৰ বিশ্লেষণত উল্লেখ কৰাৰ দৰে ই প্ৰাচীন জনগোষ্ঠীয় পৰম্পৰা বা লোকাচাৰৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা ঘটনাটো শুদ্ধ নহয়। তেওঁ স্পষ্টকৈ আঙুলিয়াই দিছিল এই সময়ত এই জনগোষ্ঠীবোৰৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা এটা চৰকাৰী নীতিৰ কথা। ১৯৯১ চনৰ পৰা ভাৰত চৰকাৰে আৰম্ভ কৰা নব্য উদাৰবাদী অৰ্থনীতি (New Liberalisation of Economic Policy) আঁচনিৰ ভিত্তিত প্ৰভাৱশালী ব্যক্তিসকলে আৰম্ভ কৰা বিভিন্ন মূলধনী কৃষিকাৰ্য (Capital Farming বা Cach Crops)ৰ বাবে যেতিয়া বিভিন্ন জনজাতিৰ ব্যৱস্থাপনাবোৰৰ চৌদিশে ৰবৰ, চাহ আদিৰ খেতিবোৰ আৰম্ভ কৰিলে বহুতো আহল-বহল জমিৰ প্ৰয়োজন হ'ল। সাধাৰণ খেতিৰে মাথোঁ খাই-বৈ থকা জনগোষ্ঠীৰ মাজত নিবনুৱাৰ সমস্যা বাঢ়ি গ'ল। প্ৰায় মাটিৰ পট্টা নথকা জনজাতীয় খেতিয়কসকলৰ মাটি দখলত গ'ল। প্ৰয়োজনত এনে সময়তে প্ৰভাৱশালী ব্যক্তিয়ে গাঁৱৰ দুখীয়া দুৰ্বল মানুহবোৰক ডাইনী, ভূতুনি আদি লোকবিশ্বাসৰ সুযোগ লৈ হাততে পোৱা গাঁৱৰ দেওধনী, বেদ, বাবা আদিক নিজৰ পক্ষত ব্যৱহাৰ কৰি দুৰ্বল, অকলশৰীয়া, বিধৱা, বৃদ্ধ-বৃদ্ধাসকলক গাঁৱৰ পৰা খেদি দিছিল নতুবা হত্যা কৰা হৈছিল। যোৱা তিনিটা বছৰত নামনি অসমত মিছন বীৰবাল্লাৰ অনুসন্ধানত এই বিশ্লেষণৰ সত্যতাৰ প্ৰমাণ পোৱা গৈছে। সম্ভাৱবাদৰ সৈতে জড়িত বহুতো উচ্চুংখল যুৱকেও গাঁৱৰ দুৰ্গম অঞ্চলত নিজৰ সুৰক্ষিত আশ্ৰয় সুনিশ্চিত কৰাৰ স্বার্থত সিহঁতৰ প্ৰতিকূল পৰিস্থিতি মাতি আনিব পৰা ব্যক্তিক 'ডাইনী', মন্ত্ৰ-কুমন্ত্ৰ জনা ব্যক্তি বুলি কৈ হত্যা কৰোৱাইছিল।

ডাইনী কাণ্ডৰ ৰোধৰ উপায় :

ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে কুসংস্কাৰ আৰু সামন্তীয় চিন্তাৰে আচ্ছন্ন দেশত ডাইনী হত্যা ৰোধত তলৰ কথাকেইটা মন দিব লাগিব।

(১) বিদ্যালয়ত তৃতীয়-চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পৰাই পাঠ্যক্ৰমত সহজে বোধগম্য হোৱাকৈ বৈজ্ঞানিক মানসিকতা সম্পৰ্কীয় পাঠ সন্নিবিষ্ট কৰাব লাগিব।

(২) পিচপৰা অঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীবোৰৰ মাজত আধুনিক চিকিৎসা সেৱাৰ দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণ হ'ব লাগিব।

(৩) গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়া, গাঁওৰক্ষী বাহিনী, পঞ্চায়তৰ মুখিয়ালসকলৰ লগত স্থানীয় জিলা প্ৰশাসনৰ সৈতে সুসম্বন্ধসহ এটা পাৰস্পৰিক সংযোগ থাকিব লাগিব।

(৪) ভুৱা ডাক্তৰ, বেজ, কবিৰাজ, দেওধনী, বাবা, ফকীৰ, জ্যোতিষী আদি যিসকলে ৰাইজক আঁতুৱাভাৰা কাৰ্য কৰি আছে সিহঁতক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে এখন শক্তিশালী আইনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

(৫) যিকোনো সংবাদ মাধ্যমে ফকীৰ আদিৰদ্বাৰা তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ, জৰা-ফুকাৰে বেমাৰ-আজাৰ, অপায়-অমংগল দূৰ কৰিব পৰাৰ দৰে নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলোৱা বাতৰিবোৰ সম্প্ৰচাৰ বন্ধ কৰিব লাগিব।

(৬) স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহক সাঙুৰি সজাগতা সভা অনুষ্ঠিত কৰাৰ উপৰি, বাটৰ নাট, তথ্যচিত্ৰ প্ৰদৰ্শন, বিজ্ঞান মনস্কতা জাগৰণৰ পুস্তিকা, বেনাৰ, প্ৰচাৰ পত্ৰিকা বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

(৭) এনে আইনৰ প্ৰয়োজনৰ সপক্ষে বিতৰ্কৰ ভাগ লৈ মহাৰাষ্ট্ৰত অন্ধবিশ্বাসবিৰোধী আইন প্ৰণয়নৰ অগ্ৰণী ব্যক্তি ড° নৰেন্দ্ৰ ডাভোলকাৰে কৈছিল এইদৰে— 'That the law does not change the society is a half truth, The Society does not change without a law is the complete truth. Social awareness is empowered when complemented with stringent Laws. Proper implementation of such law will definitely help to bring about change.' গতিকে অন্ধবিশ্বাস-কুসংস্কাৰবিৰোধী আইন এখনৰ বাবে সকলো জনতা সজাগ হ'ব লাগিব।

(৮) নিৰ্যাতিত পুৰুষ-মহিলাৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ লগতে নিৰ্যাতিত হোৱাসকলৰ নাৰালক-নাৰালিকাৰ পঢ়া-শুনাকে ধৰি পুনৰ সংস্থাপনৰ দিহা কৰিব লাগিব অবিলম্বে।

সুখৰ এইয়ে ডাইনী নিৰ্যাতন নিষিদ্ধ কৰাৰ বাবে এখন কঠোৰ আইন প্ৰণয়ন কৰাৰ বাবে অসম চৰকাৰে আইনৰ খচৰা এখন প্ৰস্তুত কৰি বিবেচনাৰ বাবে যোৱা ৮ মে', ২০১৫ত ৰাজহুৱা কৰিছে আৰু পৰৱৰ্তী জুলাই মাহত হ'বলগীয়া বিধানসভাৰ বৰ্ষাকালীন অধিবেশনতেই এখন কাৰ্যকৰী আইনৰ ৰূপ দিয়াৰ কথা। এই কথা আমি বুজিব লাগিব 'ডাইনী' বুলি নিৰ্যাতন বা হত্যা আচলতে ই মানৱতাৰ হত্যাহে।

The Sahajayana Cult and the authors of the Buddhist Dohas and their contributions to the Cultural Life of N.E. India.

Dr. Parikshit Hazarika

Retd. Professor & Head

Dept. of Assamese, Gauhati University

The ancient kingdom of Kamarupa is known to the people of India from the epic age. We find mention of Pragjyotish-Kamarupa in the Ramayana and the Mahabharata. In several Puranas like the Garuda Purana, the Naradiya Purana, the Markandeya Purana, the Visnu Purana, the Brahma Purana, the Brahmanda Purana and the Vayu Purana Kamarupa has been mentioned for various reasons, mainly for her famous holy places, specially for Kamakhya-Pitha. The well-known Kalika Purana and the Tantra text like the Yogini Tantra, Sakti-Samgama Tantra, Sammoha Tantra, Kamarupa Yatra and Hara-Gauri Sambada have made important mention of the Kamarupa-Kamakhya and other pithas of ancient Assam. Many Tantric-Buddhist works have dealt with the Kamarupa-Kamakhya-pitha with great importance. The Hevajra-Tantra of Padmavajra in 8th Century A.D. has mentioned main four pithas, namely Jalandhara, Uddiyana, Purnagiri and Kamarupa. According to Sadhanamala, a Buddhist tantric work, there were four principal tantric pithas in India such as Kamakhya, Sirihatta, Purnagiri and Uddiyana.¹ The Hevajratantra has described Kamakhya and Sirihatta as one pitha, i.e., Kamarupa-pitha occupying the unparalleled position in the domain of tantric culture.² In this context Dr. D.C. Sircar opines that 'in the first place,

Kamarupa has a prominent place in all the lists of four. This fact may suggest that the Kamarupa-pitha became unrivalled as a centre of Tantric culture by absorbing the popularity of other four tirthas of ancient India at a fairly early date.'³

Probably after the departure of Hiuen Tsang in 643 A.D. and more likely in the 8th century A.D., the Kamarupa-pitha, particularly the Hajo-Kamakhya tirtha became the most important centre for propagating Vajrayana, Sahajayana and Hindu-tantra. Dr. P.C. Chaudhury writes – 'Hajo attained a great celebrity in Mahayana Buddhism, and might have contained some relics of the Buddha. In fact, the place became a cosmopolitan centre of many cults, such as those of Surrya, Haygriva-Madhava, the Buddha and others, and is visited even today by people of all faiths. The place subsequently became a great centre of Tantrik Buddhism, like Kamakhya, where also, according to traditions, stood a Buddhist Shrine.'⁴

The Kamarupa-pitha has been bearing a cosmopolitan character from the time immemorial. The Yoginitantra says that in Kamarupa nothing has been left unperformed right from the theory of nothingness or zeroism i.e. Sunyavāda of the Vajrayani Buddhist to the cruel sacrifices of the Kirtans.⁵ For such cosmopolitan character, the Vajrayani Siddhas selected this Kamarupa-pitha

for their religious performance. The Vajrayana is a later phase of the Buddhist Tantrayana and the Sahajayana is the latest form of it.

The Sahajayana cult developed from the Vajrayani Buddhism probably in the last part of the 7th century A.D. or in the beginning of the 8th century A.D. Many Siddha Acharyyas were connected with both the cults – the Vajrayana and the Sahajayana. The Hajo-Kamakhya tirtha was the nerve-centre of the Sahajayanists. Almost all or many of the eighty-four Siddha Acharyyas assembled here and performed their ritual rites. Besides holding discussions on tenets, philosophy and salvation and performing meditation with the help of Guru, the Siddha Acharyyas composed some religious songs and prepared some books relating to their doctrine. They attained the knowledge of teaching, preaching, meditating and writing. The Siddhas adopted a secret language called ‘Sandhya Bhasa’ for various purposes of their own and that language was based on the common colloquial dialects of the North-Eastern India during the period from the 8th century A.D. to the 12th century A.D. It is observed that they maintained secrecy about their religion probably due to fear of persecution of the large number of followers of Saivism, Saktism and Vaisnavism at that time.⁶ Alternately the Siddhacharyyas might have adopted secrecy with a view to keeping their religious faith pure and non-degraded. That is why the other people – not initiated into the Sahajiya cult did not know about the inner essence of it.

However, as an outcome of the tantric culture prevailed in eastern India, specially in ancient Kamarupa, we find some dohas or padas called Buddha Dohas or Caryyapadas composed by some Siddhacharyyas. The songs were composed in Apabhramsa language mixed up with their secret linguistic terms bearing Sahajayani philosophical motions. Mm Haraparasad Sastri first discovered these dohas written on Sachibark from the Royal Library of Nepal in 1907 A.D. He edited these songs under the title of Caryya-caryyaviniscaya or Hājār Bacarer Purān Bānglā Bhāsāy Bauddha Gan or Doha and got it published from the Vangiya Sahitya Parisad of

Rangpur in 1916. By this book a new chapter of history of language, literature and culture of N.E. India is opened to the scholars.

The real name of the collection of songs is the Caryagiti-kosa as ascertained by Dr. P.C. Bagchi, Dr. S.K. Sen, Dr. T.P. Mukherji and Dr. Nilratan Sen. Now, several editions by different persons have been published in Bengali. There are English and Hindi editions also. In Assamese, only one book on this subject has been published so far.

Now I venture to present some short sketches of the authors of those Buddhist songs. The Caryyagitikosa contains 50 dohas or padas composed by 23 Siddhacharyyas. They are Luipada, Kukuripada, Birupada, Catilyapada, Bhusukupada, Kahnupada, Kambalambarapada, Dombipada, Santipada, Mahidharapada, Brinapada, Sarahapada, Gundaripada, Savarapada, Bhadepada, Darikapada, Dhendhanapada, etc. Mm. H.P. Sastri identifies them as Bengali people. Many of the Bengali scholars have considered them to be Bengali. Like them Oriya scholars and Bihari scholars have claimed some caryyas and their authors to be their own. In case of Assamese Devananda Bharali, Kanaklal Barua, Kaliram Medhi, Banikanta Kakati, Dimbeswar Neog, Birinchi Kumar Barua, Rajmohan Nath and many others have ascertained several authors of the Caryyapada to be Assamese. Avoiding such controversy, we may scrutinise the affairs on the basis of historical facts including political and cultural boundary, subject-matter of the songs, linguistic peculiarities, literary tradition and etymological aspect, etc.

According to the Sahajayani tradition Luipada is considered to be the first Siddhacharyya. He belongs to the 9th century A.D. and hailing from Kamarupa. ‘The association of this Siddha with Kamarupa is confirmed by the colophon to the concluding chapter of his Akulaviratantra where it is indicated that he had received spiritual inspiration from the Yoginis at Kamarupa’. R.M. Nath says that Luipada worked in the court of Indrapada, the king of Kamarupa and so he belonged to 11th century A.D. H.P. Sastri and some others are of the same view. But if we accept the Sahajayani

traditional view which has adorned Luipa as the initial Siddha or Adi Guru of the cult we must place him at an earlier late being followed by the other 83 Siddhas. Dr. Sukumar Sen wants to place him in the 10th Century A.D. on the other hand, Rahul Sangskrityayan places Luipada in the reign of king Dharmapala (770-815 A.D.) of Bengal. However, Luipada was a very pious, philosopher, poet and lyricist. He was well-versed in Sanskrit and wrote four books besides some dohas. His two songs numbering 1 and 29 have been included in the authology of the Caryyagitikosa.

Sarahapada or Rahulabhadra was one of the earliest Siddhas of the Sahajyana cult. According to Tibetan sources utilized by Dr. Muhammad Shadidullah, he was born at Roli in Rajni in the eastern part of India and he flourished during the reign of king Candanapala of Prachya. Saraha's birth place Rajni is identified with the principality of Rani on the west of the city of Guwahati. His living time is around 1000 A.D. Prof. G. Tucci states that Saraha was a Sudra from Kamarupa. Saraha's four carryyas are found in this collection. His language represents the earliest phase of the Assamese language.

Darikapada is another Siddha from Kamarupa. He was none but the king Indrapala (1030-1055 A.D.) of Kamarupa. Having based in Tibetan sources Kanaklal Barua asserts that king Indrapala was the disciple of Luipa and he assumed the name Darikapada after being initiated in the Sahajayana cult. We find one caryya composed by him in Kamarupi Apabhramsa.

Thus we find Kahnupa, Dhendhanapa, Kukkuripa, Mahidharapa and a few others hailing from ancient Kamarupa. They are ascertained to be Kamarupi becomes of their language used in the caryyas.

As a matter of fact all the Siddhacaryyas do not belong to Kamarupa alone. Some of them are from Bengal, Orissa and Bihar also. It will not be wonder if some Nepal scholars point out that Nepali Siddhas were also amongst the Sahajayani Siddhas. Any way, the Siddhacaryyas didn't bother for their home, parents, kith and kins, they only

sought for Salvation and did service to the cause of downtrodden people. It is observed from the dohas that the Siddhacaryya distinctly dealt with the very lower class people of the society, such as carpenter, black-smith, sweeper, hunter, fisherman, boatman, milkman, woodcutter, cultivator, weaver, etc. The concerning authors have vivified the dancing girls from the low caste people in their caryyas. People of Savara, Candāta have found place in their writings. Even the drunker, their, burglar, bandit have not been escaped from their eyes. The authors of the dohas have pointed out some musical instruments like Veena, Madahs, Tabla. They staged drama relating to the Buddha. The lower class people used various ornaments like Kundala, Garland, Nepura, Kankana, Earing etc. They used looking glass also. They enjoyed various tiny games references of singing, dancing, boating, travelling, playing etc. made the society living and joyful.

It is curiously to note that the Buddhist Siddhas were engaged not only in performing their religious rites but also they looked upon the neglected, poor and depressed section of the society. By this way they encouraged the low class people to live happily and to develop their spiritual and cultural life in the north-eastern region of India during the period of 8th century to the 12th century A.D.

Footnote

1. Dr. B.K. Barua, Early Geography of Assam, 1952, P. 3
2. Dr. B. Kakati, Purani Kamrupar Dharmar Dhara, 1955, P. 66
3. Dr. D.C. Sircar, The Sakta-pithas, 1948, P. 15; Dr. M. Neog, 'Crypto-Buddhism in Kamarupa', Pragjyotisa, 1965, P. 117
4. Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilization of the People of Assam, 1959, P. 430; R.M. Nath, 'Sankaracharyya and Buddhism in Assam' J.A.R.S., Vol. IV, No. 2, PP. 81-89; G.R. Chaudhury, Sculptural Representation of the Life of the Buddha on the Buddhist Monuments at Nilachala Hill, 1964, PP. 10f.
5. Purani Kamrupar Dharmar Dhara
6. Dr. H.K. Barpujari, ed., The Comprehensive History of Assam, Vol. 1.

অসমৰ নুবদী মাত

তু মীৰাণী বৰা

প্রবন্ধ শিতান

অসমৰ সুৰদী মাত

ড° দীপালী ওজা

অধ্যক্ষা, বেলতলা মহাবিদ্যালয়

প্ৰকৃতিৰ বম্যভূমি অসম। চালে চকুৰোৱা অসমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য। অনন্য প্ৰাকৃতিক পৰিবেশে অসমখনক আকৰ্ষণীয় ৰূপেৰে সজাই তুলিছে। অনুপম প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ দৰেই অসমীয়া ভাষাটোও সুৰদি-সুৰীয়া সুকোমল। দেহৰ শিৰাই শিৰাই প্ৰাহিত প্ৰতিবিন্দু তেজৰ সৈতে মিহলি হৈ থাকে মাতৃভাষাৰ প্ৰতি থকা প্ৰেম। ভাষাপ্ৰেমৰ সৈতে আত্মাৰ সম্পৰ্ক অভিন্ন। কোনো পৰিস্থিতিয়েই ইয়াক বিচ্ছিন্ন কৰিব নোৱাৰ। সেয়ে জীৱনৰ অধিক কাল মাতৃভূমিৰ বাহিৰত কটোৱা সন্ত্ৰেও সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ অন্তৰৰ পৰাও নিগৰি পৰিছিল এইদৰে—

অ' মোৰ সুৰীয়া মাত

অসমৰ সুৰদি মাত

পৃথিৱীৰ ক'তো

বিচাৰি জনমটো

নোপোৱা কৰিলেও পাত।

অসমৰ সুৰদি সুৰীয়া মৌসনা মাতে প্ৰতিজন অসমীয়াৰ দেহৰ ৰন্ধ্ৰে ৰন্ধ্ৰে শিহৰণ জগাই তোলে।

অন্যান্য ভাৰতীয় ভাষাৰ দৰেই অসমীয়া ভাষাৰো মূল প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা। অসমীয়া ভাষাটো প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ পৰা মধ্য ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ অন্তৰ্গত মাগধী প্ৰকৃত আৰু পূৰ্ব মাগধী অপভ্ৰংশৰ মাজেৰে আহি নিজা ৰূপ গ্ৰহণ কৰি অসমৰ স্থানীয় ভাষাৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে। এইখিনিতেই উল্লেখ কৰিব লাগিব যে প্ৰাচীন কামৰূপ ৰাজ্যত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকে বাস কৰিছিল। সেইসকল লোকৰ ৰোগাযোগৰ মাধ্যম আছিল সেই সময়ত প্ৰচলিত স্থানীয় ভাষা। গতিকে স্বকীয় ৰূপ গ্ৰহণ কৰা অসমীয়া ভাষাটোৰ ওপৰত স্থানীয় ভাষাৰ উপৰি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয় ভাষাৰ শব্দ আৰু উচ্চাৰণ প্ৰণালীৰ যথেষ্ট প্ৰভাৱ পৰাত অসমীয়া ভাষাটোৱে এটা সুকীয়া ৰূপ গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰ উপৰি প্ৰাক্‌বৈষ্ণৱ আৰু বৈষ্ণৱ যুগৰ সাহিত্যৰাজিৰ জৰিয়তেও তৎসম, অৰ্দ্ধতৎসম আৰু তদ্ভৱ শব্দৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। তেওঁলোকৰ সাহিত্য ফকৰা-যোজনা, জতুৱা-

ঠাঁচ, পুনৰুক্তি, পটন্তৰ আদিৰে সমৃদ্ধ। যিহেতু অসমীয়া ভাষা বিভিন্ন উপ-ভাষাৰ সমষ্টি সেইহেতুকে বিভিন্ন উপ-ভাষাৰ উপাদান অসমীয়া ভাষাত প্ৰৱেশ কৰিছে। তাকো বেলেগ বেলেগ ভাষাৰ পৰা ধাৰ কৰা কিছুমান শব্দ, অসমীয়া ভাষাত জীণ গৈছে। গতিকে দেখা যায় যে অসমীয়া ভাষাটো বিভিন্ন ভাষা, উপ-ভাষাৰ উপাদানেৰে সমৃদ্ধ এটা চহকী ভাষা।

বৰ্তমান গোলকীকৰণৰ যুগত ইংৰাজী ভাষাই অসমীয়া ভাষাক ক্ৰমান্বয়ে গ্ৰাস কৰি আনিছে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে অসমীয়া ভাষা সংকটাপন্ন অৱস্থাত পৰিছে। গোলকীকৰণৰ নামত প্ৰতিযোগিতাৰ দৌৰত ভাগ লৈ বহুতেই হীনমন্যতাৰ চিকাৰ হৈ নিজৰ মাতৃভাষাটোকো অৱহেলাৰ চকুৰে চোৱা দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। প্ৰশ্ন হয় এই সমৃদ্ধিশালী ভাষাটোক আমি কিমানখিনি মূল্য দিব পাৰিছো? নিত্য প্ৰয়োজনীয় শব্দবোৰৰ বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত কিমানখিনি প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিছো? ভাষাটোৰ শুদ্ধৰূপৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে আমি সচেতন নে? ৰাতিপুৱা টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই উঠাৰ পিচত ৰাতি শোৱাৰ আগমুহূৰ্তলৈকে আমি যিমানসংখ্যক ইংৰাজী শব্দ ব্যৱহাৰ কৰো তাৰ সমাৰ্থক শুৱলা শব্দ অসমীয়া ভাষাত বহু আছে। তলত এনেধৰণৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ হোৱা কিছুমান শব্দ উল্লেখ কৰা হ'ল।

সম্বন্ধবাচক শব্দ

মা/আই — মাস্মী

দেউতা/পিতা — পাপ্পা

আইতা/আবু — গ্ৰ্যাণ্ডমা

ককা/আতা — গ্ৰ্যাণ্ডপা

ভাই/দাদা/ককাইদেউ — ব্ৰাদাৰ

ভনী/বাইদেউ — ছিষ্টাৰ

পেহী, মাহী, খুৰী, খুৰীদেউ, মামীদেউ — আণ্টি

পেহাদেউ, মহাদেউ, খুৰাদেউ, মোমাইদেউ, মামা —

আংকল

খুলশালী — ব্ৰাদাৰ-ইন্-ল, ছিষ্টাৰ-ইন্-ল

শাহু — মাদাৰ-ইন্-ল

হিংলিছ টামলিছৰ দৰে
অসমটো আছে আধুনিক ভাষা

এচলিছ
অসমীয়া + ইংলিছ = এচলিছ
তাৰে কেইটামান উদাহৰণ

- ও মা, গৰুটোৱে লেট্টন কৰিলে।
- ইচ বাম জানা ল'ৰাটো ইমান অইলি নহয় খুব অইল মাৰি কথা কয়।
- চানটো আজি ইমান ব্ৰাইথ হৈ ওলাইছে জাস্ট বাহিৰ ওলালেই কিউজ হৈ যায়।
- ইমান স্মাৰ্ট নহয় বাইকত উঠি হোল নাইট ঘূৰি কৰে।
- কুকিটো মই নেজানো।
- ম'মীয়ে কিটচেনট খাবই নিদিয়।

শহুৰ — ফাদাৰ-ইন্-ল
স্বামী/পতি — মিষ্টাৰ
পৰিবাৰ/পত্নী — মিছেছ
গিৰিয়েক — হাজবেণ্ড
ঘৈণীয়েক — ৰাইফ

বৃত্তিমূলক শব্দ

শিক্ষক, শিক্ষয়িত্ৰী — টিচ্ছাৰ
উকীল — লয়াৰ
ডাক্তাৰ/চিকিৎসক — ডক্টৰ
প্ৰবক্তা — লেকচাৰাৰ
অধ্যাপক — প্ৰফেছৰ
হাকিম — মেজিষ্ট্ৰেট
সদস্য — মেম্বাৰ
মন্ত্ৰী — মিনিষ্টাৰ
সভাপতি — প্ৰেচিডেণ্ট
সম্পাদক — ছেফ্টাৰী
শ্ৰমিক/কামিলা — লেবাৰ
চাকৰ/লগুৱা/বনকৰা মানুহ — ছাৰভেণ্ট

স্বাস্থ্য বিষয়ক শব্দ

স্বাস্থ্য — হেল্থ
স্বাভাৱিক — নৰ্মেল
ঔষধ/দৰৱ — মেডিচিন
ৰোগী/বেমাৰী — পেচেন্ট
দেহা/দেহ/শৰীৰ — বাডি
মৰা/মৃত — ডেড
তেজ — ব্লাড
অৱস্থা — কন্দিচন

উৎসৱ বিষয়ক শব্দ

উৎসৱ — ফাংচন
গ্ৰন্থমেলা — বুক ফেয়াৰ
আঙঠি পিন্ধোৱা — ৰিং চেৰিমনি
জন্মদিন — বাৰ্থডে'
নতুন বছৰ — নিউ ইয়েৰ
শিক্ষক দিৱস — টিচ্ছাৰ্ছ ডে'
নৱাগত আদৰণি — ফ্ৰেচাৰ্ছ ছ'চিয়েল
সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান — কালচাৰেল শ্ব'
ৰূপালী জয়ন্তী — ছিলভাৰ জুবিলী
সোণালী জয়ন্তী — গোল্ডেন জুবিলি

বাৰ বিষয়ক শব্দ

ৰবি বা দেওবাৰ — ছানডে'
সোমবাৰ — মনডে'

মঙলবাৰ — টিউজডে'
বুধবাৰ — ৱেদনেছডে'
বৃহস্পতিবাৰ — থাৰ্চডে'
শুক্ৰবাৰ বা শুকুৰবাৰ — ফ্ৰাইডে'
শনিবাৰ — ছেটাৰডে'

ৰং বিষয়ক শব্দ

ৰং — কালাৰ
ক'লা — ব্ৰেক
বগা — হোৱাইট
ৰঙা — ৰেড
নীলা — ব্লু
সেউজীয়া — গ্ৰীন
হালধীয়া — য়েল্ল'
কমলা — অ'ৰেঞ্জ
বেঙুনীয়া — ভায়োলেট

অন্যান্য বিষয়ক শব্দ

সুপ্ৰভাত — গুডমৰ্নিং
শুভৱাত্ৰি — গুডনাইট
ধন্যবাদ — থেংকছ, থেংকিউ
অনুবোধ — ৰিকুৰেণ্ট
প্ৰাৰ্থনা — প্ৰেয়াৰ
সমস্যা — প্ৰব্লেম
আনন্দ, ফুৰ্তি — এনজয়, মন্তি
আইন — ল
দায়িত্ব — ৰেচপনচিবিলিটি
শাসন — কণ্ট্ৰ'ল, এডমিনিষ্ট্ৰেচন
দান, চান্দা — ড'নেচন
অভিভাৱক — গাৰ্জেন
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী — ষ্টুডেণ্ট
পৰীক্ষা — এক্সামিনেচন
হিচাপ — একাউণ্ট
দেৱাল — ৱাল
দৰকাৰ, প্ৰয়োজন, আৱশ্যক — আৰজেণ্ট
পাতল — লাইট
পচন্দ — চাইচ
কম — লেচ
দাম — প্ৰাইজ
ৰুটি, লোফ — ব্ৰেড
মাখন — বাটাৰ
টুকুৰা, ডোখৰ — পিছ
ভজা — ফ্ৰাই
ৰান্ধনীশাল, পাকঘৰ — কিছেন

সময় —টাইম
সমাজ — ছ'চাইটি
গতিকে — চো
সহায় — হেল্প
সংগীত — মিউজিক
নাচ, নৃত্য — ডান্স
যথেষ্ট — চাফিচিয়েণ্ট
শপত — প্ৰমিজ
পাচলি, তৰকাৰী — ভেজিটেব্ল

বাক্যৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে অসমীয়া ভাষাৰ কিছুমান বাক্যত ক্ৰিয়াৰ ৰূপটো উহ্য থাকে। তলত কেইটামান উদাহৰণ দাঙি ধৰা হ'ল—

মই ভাল ল'ৰা (হয়)।
তেওঁ মোৰ দেউতা (হয়)।
এইখন তাৰ কিতাপ (হয়)।
মই অসমীয়া (হয়)।
দিল্লী ভাৰতৰ ৰাজধানী (হয়)।
সেইজনী কোন (হয়)?
সেইজনী সংগীতা (হয়)।

কিন্তু ইংৰাজী বা হিন্দী ভাষাত ব্যৱহৃত এনে বাক্যত ক্ৰিয়া ৰূপটো স্পষ্ট হৈ থাকে। যেনে—

ইংৰাজী	হিন্দী
আই এম এ গুড বয়।	মে আছা লড়কা হুঁ।
হি ইজ মাই ফাদাৰ	ৱে মেৰে পিতাজী হে।
দিছ ইজ হিজ বুক।	ইয়ে উচকী কিতাব হে।
আই এম আছামিজ।	মে অছমীয়া হুঁ।
দেলহী ইজ দা কেপিটেল	দিল্লী ভাৰত কী
অফ্ ইণ্ডিয়া।	ৰাজধানী হে।
হু ইজ ডেট?	ৱহ কৌন হে?
ডেট ইজ সংগীতা।	ৱহ সংগীতা হে।

বৰ্তমান যুগৰ কিশোৰ-কিশোৰী, যুৱক-যুৱতীসকলে ইংৰাজী আৰু হিন্দী বাক্য গাঁথনিৰ অনুকৰণত অৰ্থাৎ বাক্যৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত ক্ৰিয়া ৰূপটো উহ্য নৰখাকৈ ওপৰত উল্লেখ কৰাধৰণে অসমীয়া বাক্য ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়, যিটো ব্যাকৰণৰ ফালৰ পৰা শুদ্ধৰূপ নহয় আৰু ই শ্ৰমতিকটু।

অসমীয়া সম্বন্ধবাচক শব্দবোৰ অতি আন্তৰিকতাপূৰ্ণ। এইবোৰে একোটা পৰিয়ালৰ মাজত থকা মধুৰ সম্পৰ্কৰ কথা দাঙি ধৰে। নতুন পুৰুষ এই বিষয়ত অজ্ঞ। অভিভাৱকসকলেই এওঁলোকৰ চকু মুকলি কৰি দিব লাগিব। বহুতো অভিভাৱকে আকৌ তেওঁলোকৰ সন্তানৰ অসমীয়া ভাষাৰ জ্ঞান নথকা কথাটো

আনৰ আগত গৌৰৱেৰে উল্লেখ কৰে। জাতীয় চেতনা থকা মানুহে এনেকুৱাধৰণৰ কথা ক'বলৈ লাজ পায়। সংখ্যাবাচক শব্দবোৰৰো আজিকালি অসমীয়া উচ্চাৰণ শুনা নাযায়। অজ্ঞতাৰ বাবেই হওক বা হীনমন্যতাৰ বাবেই হওক অসমীয়া শব্দ ব্যৱহাৰ কৰাৰ আৱশ্যকতা অনুভৱ নকৰে। আনহাতে ভালেসংখ্যক অসমীয়া মানুহৰ মনত দকৈ শিপাই থকা ধাৰণা এটা হ'ল এই যে কথাইপতি ইংৰাজী শব্দ ব্যৱহাৰ নকৰিলে কম শিক্ষিত বুলি ভাবি গুৰুত্ব নিদিব। শিক্ষিত চামৰ মাজতেই দেখা যায় যে তেওঁলোকে অসমীয়া বাক্য এটাৰ মাজত ইংৰাজী শব্দ বেছিকৈ প্ৰয়োগ কৰে। ইংৰাজী শব্দৰ সমাৰ্থক যদি অসমীয়া শব্দ থাকে, তেনেহ'লে সম্পূৰ্ণ বাক্যটোত অসমীয়া শব্দ প্ৰয়োগ কৰিলে শুনিবলৈ শুৱলা হয়। আনহাতে অসমীয়া শব্দকেইটাৰো প্ৰচলন হৈ থাকিল। স্থান, কাল, পাত্ৰ ভেদে শব্দ আৰু বাক্যৰ ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। ইংৰাজী যিদৰে আন্তৰ্জাতিক ভাষা, হিন্দী সেইদৰে ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা। স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে এই দুটা ভাষাৰ জ্ঞান নাথাকিলে অসমৰ বাহিৰৰ জগতখনৰ সৈতে সম্পৰ্ক বিচ্ছিন্ন হৈ যাব। বিভিন্ন বিষয়ৰ উচ্চাৰণৰ অধ্যয়ন আৰু গৱেষণাৰ বাবে ইংৰাজী ভাষাৰ জ্ঞান অপৰিহাৰ্য। কিন্তু নিজৰ ৰাজ্যতে থাকি নিজ ভাষাৰ মানুহৰ সৈতে ইংৰাজী বা হিন্দী ভাষাৰে ভাবৰ আদান-প্ৰদান কৰাৰ কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ আৰু বাক্য গাঁথনিৰ লগত সম্পৰ্ক ক্ষীণ হৈ পৰিছে। জাতীয় সংগঠনসমূহে সভা-সমিতি অথবা আলোচনী-পত্ৰিকাৰ জৰিয়তে অসমীয়া ভাষা সুৰক্ষাৰ বাবে মাজে-সময়ে প্ৰচাৰকাৰ্য চলায় যদিও ভাষাৰ শিপা সুৰক্ষিত কৰি ৰাখিব নোৱাৰিলে অসমীয়া ভাষাৰ অস্তিত্ব বিপন্ন হ'ব পাৰে। অন্তৰত জাতীয় চেতনা জাগৰিত নহ'লে মাতৃভাষাক ৰক্ষা কৰাটো কঠিন। মানদণ্ডহীন কেইখনমান কিতাপ বেছিকৈ লিখিও সাহিত্যিক পেন্সন লাভ কৰিব পাৰি। কিন্তু ভাষা-সাহিত্যৰ আজীৱন প্ৰকৃত সেৱক বা পূজাৰী হ'ব নোৱাৰি।

'জোনাকী' যুগৰ আগৰণুৱা ডেকাচামৰ কথা প্ৰতিজন অসমীয়াই মনত ৰাখিব লাগিব, যিসকল ডেকাই অসমৰ বাহিৰত থাকিও নিজৰ ভাষা, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিক মহাসংকটৰ পৰা উদ্ধাৰৰ বাবে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিল। এওঁলোকৰ আদৰ্শ আগত ৰাখি নতুন পুৰুষক বাট দেখুওৱাৰ দায়িত্ব অভিভাৱকসকলৰ পিচতেই শিক্ষকসকলৰ। শিক্ষকসকলে নিজৰ নিজৰ শিক্ষানুষ্ঠানত কোনো নিৰ্দিষ্ট সময় বা উপলক্ষত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ওপৰত কৰ্মশালা বা প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰি নতুন পুৰুষক অসমীয়া ভাষাৰ শুদ্ধ ৰূপৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে বুজাই দিব পাৰে। অসমৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক সকলো দিশতে অসমীয়া ভাষাৰ শুদ্ধ ৰূপৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি নতুন পুৰুষৰ মাজত সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰিলে হয়তো অসমীয়া ভাষাটো সংকটমুক্ত হ'ব।

Religion and today's crisis-Gandhian Perspective

Bornali Mohan

Assistant Professor, Dept. of Philosophy

Religion is a universal phenomenon in the recorded human history and it represents an eternal quest of humanity. It seeks to present a way of life which can satisfy the spiritual and emotional needs of mankind. Religion is a permanent relationship between human beings and the universe in which they live. In religious context, Gandhi took religion as a way inseparably related with life.

Gandhi is regarded as one of 'history's most amazing paradoxes – a soldier who fights with the weapon of a saint.' His whole life was one of unceasing quest for faith in a 'Living God'. It was the religious motivation that made his life a compelling example and the centre of attention of people throughout the world. Mahatma Gandhi firmly believed that religion supplies a moral basis without which life is a 'mere sound and fury signifying nothing.' Again, to him, religion is mainly concerned with the inner life of man either in the form of belief in truth, relation with God or belief in moral principles.

Gandhi had a firm conviction that religion and morality were inseparable. The basic principles of morality were truth and non-violence. He discovered the truth that the fundamental moral values are common to all the great religions of the

world and as such he had nothing new to give to the world. To Gandhi religion or Dharma is that which binds men together. As a Karma Yogi, Gandhi thought that religion must manifest itself in all our activities. So to him, religion was essentially practical which never denies the world.

For Gandhi, there was no politics without religion. This religion was not the religion of the superstitions and the blind, but the universal religion of tolerance. Politics without morality and religion must be avoided. Today's world is suffering from multi-dimensional crises. Hunger and unemployment, poverty and illiteracy, paucity of resources, pollution of environment, deforestation, and desertification, swelling number of migrants and refugees, violence, terrorism, drug trafficking, human trafficking, AIDS – all these together constitute grave danger to the peace and security of the world.

These types of crisis faced by today's world may be conceived as the impacts of our thoughts and deeds in a God-less world. Modern man is not ruled by the constitutions given by our religious scriptures. But in spite of the extensive gifts of science he suffers from possessions associated with fear and hatred of one another.

It is in the context of this emergent state of the world that Gandhi's vision acquires meaning, significance, urgency and importance. Rooted in fundamentals of ethics and spirituality, Gandhi's transcendental vision embraced the entire human life in all its ramification. Our present predicament is mainly due to the lack of adjustment of the spiritual dimension of humanity with its rational side. Here Gandhi's ethico-Spiritual world-view provides the direction that the world will have to adopt for its future guidance and development.

In contrast to the conflict stricken world, Gandhi stands for non-violence, love and fearless human spirit. For him, non-violence stood for an alternative vision of life that promised peace and security for all. The world was one single-framework. Humanity occupies the central focus in Gandhism. Gandhi's non-violence world stood for the dignity and autonomy of the individual for human rights irrespective of sex, colour or creed etc. In the Gandhian non-violent world, relationship between man and man, between man and nature would be that of peaceful accommodation.

Mahatma Gandhi had anticipated the present day environmental crisis and advocated his constructive programmes in different fields. Gandhi's dream of an ideal society, the Ram-Rajya constituted limitation of wants, satisfying the basic needs of all, acceptance of voluntary poverty, removal of racial and sex differentiation. There must be a creation of a non-violent peaceful society.

Gandhi's God as 'Truth' is even living. To him the primary task of all religions is to awaken the spiritual consciousness of humanity and to bring to the surface the faces of love, sacrifice,

For Gandhi, there was no politics without religion. This religion was not the religion of the superstitions and the blind, but the universal religion of tolerance. Politics without morality and religion must be avoided. Today's world is suffering from multi-dimensional crises. Hunger and unemployment, poverty and illiteracy, paucity of resources, pollution of environment, deforestation, and desertification, swelling number of migrants and refugees, violence, terrorism, drug trafficking, human trafficking. AIDS – all these together constitute grave danger to the peace and security of the world.

service, self-control and above all devotion to truth and righteousness. Social and moral evils are there in every society. To Gandhi, an ideal religious life means a true synthesis of science and spirituality, of knowledge and faith. It is not a single religion, but the underlying spirituality of all religions unite humanity. For this science must be under the control of spirituality and religion must be free of dogmatism and fanaticism. Only under such circumstances the man of the contemporary world will be able to meet the present crisis of faith and equip himself to adjust well to live with peace and security, with the weapons of Truth and Non-violence.

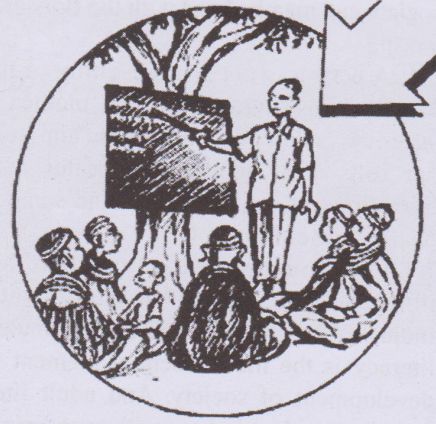
'You must not lose faith in humanity, humanity is an Ocean; if a few drops of the Ocean are dirty, the Ocean does not become dirty.'

—M. K. Gandhi

'Let us not pray to be sheltered from dangers but to be fearless, when facing them.'

—Rabindra Nath Tagore

Adult Education As a prospect of all round development of society

Asif Ahmed

BA (IV) Semester

Generally, by the term 'education' we just mean ability to read and write. But in its truest sense of the term the literate are educated and others are not? No doubt, literacy and Numeracy are the key to have got ourselves proceed to day to day life. But it is too, not impossible that we may have a person who is wiser, without taking any formal education. In fact, it is sure that education is the limelight of human civilization.

Widely speaking, education can be classified into two broad categories, viz., general education and adult education. Since the first is beyond our discussion, we are going to point out some highlights on the next.

In order to develop a society there comes three factors most actively; namely literacy, socio-political awareness and vocational efficiency, which also come under one roof i.e. adult education. For all round development. It provides a linkage with all the developmental plans of the country. Whether these be economic, social, political or cultural in character.

Since a large part of society has been eventually occupied by adults, without the

promotion of adult education all the efforts to develop a nation will be worthless. As the consequence of which firstly preservation and promotion of culture is not possible.

Secondly, without adult education there is no possibility to develop mutual understanding, mutual sympathy and tolerance of different points of view and to put every adult at the junction of truth.

Without proper education participation of an adult in social life is not possible. Lacking proper education he cannot be able to equip himself as to play a social or civic life as he wished to be.

One of the most important aspects of modern life is to analyse one's self. To realise one's own achievement an adult must have gone through proper education. Without it one can never discover where he is going, what he has been doing and towards which goal he had been proceeding.

Nothing is permanent except change. In this gradually changing society one should adopt himself with the changing stream of time. It is possible only with the active help of the adults. Only with the productive participation of common adult the

society can march ahead with the flow of changing world.

A person is not a single entity of his family. May be he is someone's father, mother, daughter, sister etc., adult education helps him to study his/her role as a member of greater community. Sometimes as a wage earner and sometimes as a responsible citizen.

Our country bears the great burden of illiteracy, it is about 50%. The literacy rate of India is 52.11% (Male 63.86%, female 39.42%) literacy is the most essential element in overall development of society. And adult literacy too, must have a close linkage with economic and social priorities so as to maintain a balanced development of society.

There have been a common acknowledgment that the adults are more experienced than their juniors. As the adult education is must for all round development of a society, hence, everyone should come forward hand to hand to promote such an education to the greater interest of our society.

In the context of our state we find deplorable condition of adult education. The main reason behind is nothing but the lack of conscious instructor. Most of the adult illiterate live in villages. So, without their education a society cannot develop. Mahatma Gandhi also said that, "India lives in villages. Rural Indians are real Indians." So the educated youth of our rural areas may have got themselves involved in adult education programme to teach and reach the adult people to the minimum level of achieving at the junction of literacy, numeracy and mutual understanding. In this case the young people can play an important role to promote the adult education. They must try to motivate the adult people with the help of folk song, folk dance, drama, ojpali etc., which are most comprehensive and interesting for different level

One of the most important aspects of modern life is to analyse one's self. To realise ones own achievement an adult must have gone through proper education. Without it one can never discover where he is going, what he has been doing and towards which goal he had been proceeding.

of common people. They may also organise some drama based programmes on current issues so as to attract the adult peoples to adult education centre to enrich them in knowledge and information. The educated youth may also follow the principle 'each one teach one'.

If this principle is followed by the educated youths for the greater interest of our society we can definitely say that no adult should remain as illiterate in our country. This type of contribution also help in developing emotional integration – which is the need of this very hour. This simultaneous process in its turn will ultimately help national development of our society.

To sum up, we must think of adult education repeatedly taking into account that without proper adult education all round development of our society is impossible.

"With proper education
Participation of an adult in
Social life is not possible.
Lacking proper education he
Can not be able to equip himself
As to play a social or civil life as
He/she wished to be."

No one can make you feel inferior without your consent. –Roosevelt

भोलाराम का जीव के संदर्भ में

रमेश कुमार राय

सहकारी अध्यापक, हिन्दी विभाग

परसाई जी ने हिन्दी साहित्य को व्यंग्य विद्या से समृद्ध किया। रीतिकालीन कवि बिहारी के दोहों के संदर्भ में कही गई बात इनके व्यंग्य पर लागू होती है-

सतसैया के दोहरे ज्यों नावक के तीर
देखत छोटे लंगें घाव करैं गँभीर।

भोलाराम का जीव तीन-चार पृष्ठों का एक व्यंग्य है, जिसमें सरकारी कर्मचारियों की भ्रष्ट कर्म-शैली की पोल खोली गई है।

व्यंग्य का नायक भोलाराम भ्रष्ट सरकारी तंत्र की चपेट से बच नहीं पाता और असमय दुनिया छोड़ और दूत की चंगुल से छूट भाग खड़ा होता है। चित्रगुप्त को भी इस घटना पर बड़ा आश्चर्य होता है।

अदालतों में न्याय दिलाने में वकीलों की कितनी महती भूमिका होती है अर्थात् उनकी चालाकियों का आभास दूत के वक्तव्य से हो जाता है, जो लाखों जीवों को पृथ्वी लोक से लेकर गया लेकिन उदाहरण तो उसने वकीलों का दिया- मेरे इन अभ्यस्त हाथों से अच्छे अच्छे वकील भी नहीं छुट सके...।

छोटे से एक अनुच्छेद में ही परसाई जीने सरकारी हुक्मरानों के कर्म-काण्डों को तार-तार करके रख दिया। ठेकेदार-इंजीनियर, ओवर सीयर कोई बच न पाया। पृथ्वी-लोक में इनके नेक कार्यों के बहुत से उदाहरण हमें मिलते हैं। बड़े बड़े इमारतें, पुल, आदि

निर्माण कार्य पूर्ण होने से पहले ही डह जाते हैं। और न जाने कितने निर्दोष को असमय दुनिया को छोड़ जाना पड़ा। स्वभाविक रूप से इन सभी ने नरक के निवास-स्थान की समस्या ही हल कर दी। यमराज के शब्दों में- इन्होंने बहुत जल्दी नर्क में कई इमारतें तान दी है।

हम दो हमारे दो का नारा तो हम सुनते आ रहे हैं। इस नारे का मतलब परिवार के सुख समृद्धि से हैं। आम कृषक, मजदुर की बात तो अलग रही।

आलोच्य व्यंग्य भोलाराम का जीव में भोलाराम के दो बच्चे हैं। भोलाराम सरकारी कर्मचारी है। वर्तमान मध्य वर्गीय कर्मचारी की दीनता का परिचय इस व्यंग्य में चित्रगुप्त के वक्तव्य से प्रमाणित होते हैं- नाले के किनारे एक डेढ़ कमरे के टुटे-फुटे मकान में वह परिवार समेत रहता था... सरकारी नौकर था... मकान का किराया उसने एक साल से नहीं दिया था।

मकान मालिकों की निष्ठुरता की ओर भी संकेत चित्रगुप्त के कथन से होता है-

अगर मकान मालिक वास्ताविक मकान मालिक है, तो उसने भोलाराम के मरते ही उसके परिवार को निकाल दिया होगा।

राजनीतिक छल-कपट संबंधी झलकियाँ भी यहाँ द्रष्टव्य होती हैं। भोलाराम का जीव आखिर गया कहाँ। चित्रगुप्त के मतानुसार पृथ्वी-लोक पर बहुमत साबित

न करने देने के लिए किसी विशेष दल के नेता का उपहरण की और भी यहां संकेत हैं-

राजनैतिक दलों के नेता विरोधी नेता को उड़ाकर कही बंध कर देते हैं।

भ्रष्ट-तंत्र के रेलों में रेल विभाग को भी समाहित कर लिया गया है। आप अपने मित्र को ताजे ताजे फल भेज रहे हैं लेकिन उसका मजा कौन लेता है? चित्रगुप्त के शब्दों में-

लोग दोस्तों को फल भेजते हैं और वे रास्ते में ही रेलवे वाले उड़ा लेते हैं। हौजरी के पार्सलों के भौज रेलवे-अफसर पहनते हैं।

सरकारी कार्यालयों के कार्य किस नीति के तहत होता है, उससे हम परिचित हैं। जब तक फाईल पर वजन न डाला जाए, वह आगे बढ़नेवाला कतई नहीं। भोलाराम के संदर्भ में भी ऐसा ही हुआ। सरकारी बाबु के शब्दों में- भोलाराम ने दरखास्तें तो भेजी थी, पर उन पर वजन नहीं रखा था, इसलिए कही उड़ नई होंगी।

फाईल पर जब तक वजन न डाला जाए वह आगे नहीं बढ़ती और साथ ही जिसकी फाईल होती है उसका भी वजन कम जाता है और वह छोटे से लेकर बड़े अफसरों के चेम्बरों में उड़ता रहता है।

नारद जिसने भोलाराम के जीव को ढूँढ लाने का वरत लिया था हार माननेवाले न थे वे बड़े अफसर तक पहुँच जाते हैं। अफसर की बेटी को संगीत से बड़ा प्रेम था अतः नारद के वीणा पर वह राजी हो जाता है-

मेरी लड़की गाना बजाना सीखती है। साधुओं की वीणा तो बड़ी पवित्र होती है। लड़की जलदी संगीत सीख गयी, तो उसकी शादी हो जायेगी।

भोलाराम की फाईल मँगवायी गई। अफसर ने नारद से फाईल से संबंधित व्यक्ति का नाम पुछा। नारद ने यह सोचकर कि साहब ऊंचा सुनने हैं, जोर से भोलाराम कहा। नारद के इतना कहते ही भोलाराम ने आवाज ही- कौन पुकार रहा है मुझे? पोस्ट मैन है क्या? पेंशन का आर्डर आ गया।

भोलाराम की तरह न जाने कितनी फाईलों में कितनी जीव छिपे बैठे होंगे। आज भी सरकारी कार्यालयों की कार्य-शैली नहीं बदली। अब तो रेट तय हो गए हैं।

निष्कर्ष रूप में हम कह सकते हैं कि भोलाराम का जीव व्यंग्य पौराणिक युग के परिप्रेक्ष्य में आधुनिक युगीन- विशेषकर आजादी के बाद के सामाजिक व्यवस्था में फैले भ्रष्टाचार को मार्मिकता के साथ पेश करती है। समाज के विभिन्न प्रकार के लोग छोटे-बड़े इंजीनियर, चपरासी, वकील, पुलिस, अफसर, क्लर्क सब हमारी सड़ी-लगी समाज व्यवस्था की लाश की शवयात्रा में भाग ले रहे हैं। भ्रष्टाचार के शिकार साधारण लोगों की दुरावस्था का यो चित्र यहाँ उवारा गया है वह अपने आप में प्रभावोत्पादक है। व्यंग्य के अंत में नारद के सामने फाईल के पृष्ठों से भोलाराम की आत्मा की आवाज परिस्थिति की विडम्बना को व्यंग्यत्मक बना देती है।

‘पिताक नाथाकिलेओ चन्द्रप्रभाक विचाबिये आजिकालि गौरब मानुह-दुनुह सिहँतब
घबलै आहि थका हैछे। बजाली अषलब प्राय सकलौबोब गौरते १९७० चनब
आन्दोलनब टोरे कोबाई योराब दबे दैशिङ्गबी गौरको कोबाई गैछिल। चन्द्रप्रभा
नगौरब पबा पिचत पुलिचब गृहबन्दी है थकाब दबेई हैछिल,....’

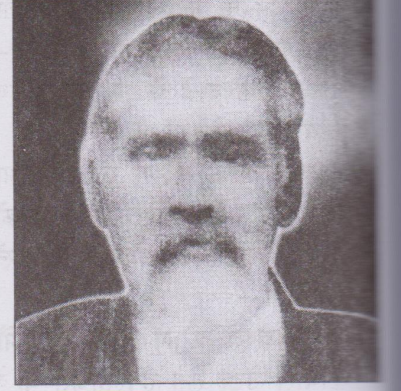
—‘अभियात्री’ निरूपमा बरगोहात्रिः

ঔপন্যাসিক বজনীকান্ত বৰদলৈ

পুলকেশ সোনোৱাল

পঞ্চম ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া উপন্যাস সঙ্গীত বজনীকান্ত বৰদলৈ ঊনবিংশ শতিকাৰ ষষ্ঠ দশকত (১৮৬৮) গুৱাহাটীত জন্ম হয়। ১৮৮৯ চনত বি এ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাচত চৰকাৰী চাকৰিত সোমায়। চাকৰি কাৰ্যকালত বিভিন্ন ঠাইত ঘূৰি ফুৰোতে উপন্যাসৰ সমল সংগ্ৰহ কৰে। বিশেষকৈ ছাৰ ওৱাল্টাৰ স্কট আৰু বঙলা ভাষা ঔপন্যাসিক বংকিমচন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ ঐতিহাসিক উপন্যাসে তেওঁক অসমীয়া উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ অনুপ্রেরণা যোগাইছিল।

ৰোমাণ্টিক যুগতহে প্রকৃত আধুনিক উপন্যাসৰ উন্মেষ হোৱা বুলি ক'ব পৰা যায়। 'জোনাকী'ৰ পাচতে প্রকৃত আধুনিক উপন্যাস ৰচনা আৰম্ভ হয়। এই যুগৰ উপন্যাস ইংৰাজী উপন্যাসৰ আৰ্হিত গঢ় লৈ উঠিছিল। অসমীয়া উপন্যাসৰ প্রকৃত ধাৰা আৰম্ভ হয় পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ 'ভানুমতী' (১৮৯১), 'লাহৰী' (১৮৯২) আৰু লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'পদুম কুঁৱৰী' উপন্যাসৰ প্রকাশৰ লগে লগে এইকেইখন উপন্যাসে আধুনিক উপন্যাসৰ জন্ম দিয়ে যদিও অসমীয়া উপন্যাস প্রতিষ্ঠা লাভ কৰে বজনীকান্ত বৰদলৈৰ হাতত সৃষ্ট উপন্যাসৰাজিৰ যোগেদি। বৰদলৈয়ে একমাত্ৰ ঔপন্যাসিক যিয়ে প্রথম জনজাতি জীৱন ভিত্তিক লৈ উপন্যাস ৰচনা কৰিছিল। সেইখন সামাজিক উপন্যাস 'মিৰি জীয়ৰী' ১৮৯৪ চনত প্রকাশ পায়। উপন্যাসখনত মিৰি জনজাতিৰ ৰীতি-নীতি, স্বভাৱ-চৰিত্ৰ, সহানুভূতিশীল অধ্যয়ন আৰু সৰল মিৰি ডেকা-গাভৰুৰ একনিষ্ঠ প্ৰেমৰ চিত্ৰই এই উপন্যাসখন এতিয়াও সেউজীয়া কৰি ৰাখিছে। বৰদলৈৰ বাকীকেইখন উপন্যাস ঐতিহাসিক। সেইকেইখন হ'ল মনোমতী (১৯০১), ৰংগিলী (১৯২৫), ৰাধা ৰক্ষিণী (১৯২৪), নিৰ্মল ভকত (১৯২৫), দন্দুৱাদ্ৰোহ (১৯২৮), ৰহদৈ লিগিৰী (১৯৩০), তাম্ৰেশ্বৰী মন্দিৰ (১৯২৬), আৰু খাস্তা খুহী (১৯৩২)। বৰদলৈক অতিক্ৰম কৰিব পৰা ঐতিহাসিক ঔপন্যাসিক দ্বিতীয় এজন আজিলৈকে ওলোৱা নাই। সেইবাবে বৰদলৈক অকল উপন্যাস সঙ্গীত আখ্যা দিয়াই নহয় ইয়াক অসমীয়া স্কট', অসমৰ বংকিমচন্দ্ৰ বুলিও অভিহিত কৰা হয়।

ৰোমাণ্টিক যুগত উপন্যাসৰ ভেটি সুপ্রতিষ্ঠিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি একনিষ্ঠাৰে আপ্ৰাণ চেপ্টা কৰিছিল তেনেকুৱা এজন ঔপন্যাসিক দ্বিতীয় এজন নোলাব বুলি ক'লেও ভুল কোৱা নহয়। বৰদলৈয়ে

যেতিয়া উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ লয় তেতিয়া অসমীয়া সমাজ পংগু আৰু স্থিতিশীল অৱস্থাত আছিল। নতুন শিক্ষাৰ চকামকাত পোহৰ পৰিলেও সমাজৰ সৰহভাগ লোক দৰিদ্ৰ, অশিক্ষিত, কু-সংস্কাৰাচ্ছন্ন আৰু স্বৰিৰ আছিল। নগৰৰ পট্টন হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল মাত্ৰ, বিকাশ হোৱা নাছিল।

বৰদলৈয়ে উপন্যাসসমূহ আদৰ্শাত্মক দৃষ্টিভংগীৰে ৰচনা কৰিছিল। উপন্যাসকেইখনত প্ৰণয়ৰ উদ্ভৱ আৰু বিকাশ যদিও প্ৰধান বিষয় হৈ পৰিছে তথাপি প্ৰাসংগিকভাৱে ধৰ্ম, সংস্কৃতি আৰু সমাজৰ অন্যান্য দিশৰ ওপৰতো পোহৰ পেলাইছে। সৰু-বৰ সং-অসং সকলো চৰিত্ৰকে তেওঁ সহানুভূতিশীল দৃষ্টিৰে আঁকিছে। প্রকৃত বা সৰল চহা জীৱনৰ প্ৰতি গভীৰ প্ৰীতি, নদ-নদী, পৰ্বত-টিল্লাৰে পৰিপূৰ্ণ অসমৰ নৈসৰ্গিক পৰিবেশৰ লগত গভীৰ প্ৰীতিসূ পৰিচয় ঈশ্বৰৰ মাংগলিক বিধানৰ ওপৰত গভীৰ নিষ্ঠা, বৈষ্ণৱ আদৰ্শৰ প্ৰতি আস্থা আৰু আশাবাদী দৃষ্টিৰে তেওঁৰ ৰচনাসমূহ পৰিচিহ্নিত কৰিছে। বৰদলৈৰ উপন্যাসসমূহ নায়িকাপ্ৰধান। দুই-ব্যাভিচাৰিণী, নিৰ্দয়া বা শঠতাৰে পূৰ্ণ কোনো নাৰী চৰিত্ৰ পোৱা নাযায়। চৰিত্ৰসমূহ পোনপটীয়া বা সৰল, মানসিক দ্বন্দ্ব স্ত্ৰী বা পুৰুষ কোনো চৰিত্ৰতেই নাই বুলিলেও হয়। জনজাতীয় জীৱনৰ প্ৰতি কোনোও দ্ৰাক্ষেপ নকৰোতেই বৰদলৈয়ে মিৰি জনজাতিৰ সামাজিক পটভূমিত অত্যন্ত সহানুভূতিশীল দৃষ্টিৰে সোৱণশিৰি পাৰৰ ডেকা-গাভৰুৰ সৰল একনিষ্ঠ প্ৰেমৰ চিত্ৰ অংকন কৰিছে। পিতা-মাতাৰ বাধা, সামাজিক প্ৰতিবন্ধক আৰু প্ৰতিদ্বন্দ্বী প্ৰণয়ীৰ হেঙাৰলৈ পিঠি দি জংকী আৰু পানেইৰ প্ৰেমে কৰুণ মৃত্যুৰ মাজেদি কেনেকৈ সফলতা লাভ কৰিলে তাক লেখকে বেদনাবিহীন ৰূপত চিত্ৰিত কৰিছে। 'মিৰি জীয়ৰী' সোৱণশিৰি বালিৰ পৰা বুটলি অনা এচপৰা কেঁচা সাপ।

এইজনা ঔপন্যাসিকে বিংশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকত ইহলীলা সম্বৰণ কৰে। মৃত্যুৰ পিচতো বৰদলৈৰ সৃষ্টিৰাজিয়ে বিশেষ সমাদৰ লাভ কৰি আহিছে। ৰোমাণ্টিক যুগত বৰদলৈৰ উপন্যাসসমূহে বি-গুরুত্ব লাভ কৰিছিল। সেই গুরুত্ব বৰ্তমানেও কোনোগুণে কমি যোৱা নাই। তেওঁৰ সৃষ্টিৰাজিসমূহে আমাৰ মাজত ভৱিষ্যতেও অজৰ-অমৰ হৈ থাকিব।

“ভিতৰত ক’ৰবাত এটা উঁহ আছে, স্বতঃস্ফূৰ্ত, অচিন্তিত আৰু সেইবাবেই হয়তো
কাৰো বেয়া লগা নাই, হয়তো ভালো লগিছে, হয়তো কাৰোবাৰ খুবেই ভাল লগিছে
আৰু তেনেকৈয়ে এই চঞ্চল উল্লাস আহিব, উঁহটো থাকে মানে আহিব, দ্রুত বা
মহুৰ, গভীৰ বা নিৰর্থক, কিন্তু প্ৰাণ-প্ৰাচুৰ্যৰে পূৰ্ণ, প্ৰবাহিত, গতিশীল, জীয়া।”

—সৌৰভ কুমাৰ চলিহা

গল্প শিতান

গৰাখহনীয়া

মৃগেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

মুৰব্বী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

চৰাইৰ কিচ্ কিচ্ শব্দত বৰুৱাই টোপনিৰ পৰা সাপ পালে। যোৱা কেইবছৰমানৰ পৰা পুৱা সোনকালে শুই উঠাতে তেওঁৰ এটা অভ্যাসত পৰিণত হৈছে। পুৱা সোনকালে শুই উঠিলে দিনটোৰ কাৰণে যে বহু সময় বাহি হয় এই কথাটো তেওঁ এতিয়া ভালকৈ উপলব্ধি কৰিছে। তদুপৰি কোমল পুৱাৰ আবেশত শৰীৰ নিৰোগী কৰি ৰখাৰ বহু কিটিপ তেওঁৰ এতিয়া হাতৰ মুঠিত। যোৱাকালি ৰাতি বৰুৱাৰ টোপনি ভাল হোৱা নাছিল। তথাপি পুৱা সঠিক সময়তে সাৰ পালে। লগুৱালিক্‌চৌৰে ভৰা এখন ঘৰ। তাতে আকৌ পুতেক-বোৱাৰীয়েকহঁতে যেতিয়াই সময় পাই তেতিয়াই তেওঁৰ আলপৈচান ধৰে। পৰিবাৰৰতো কথাই নাই অনবৰতে ছাঁৰ দৰে লাগিয়ে থাকে। ঘৰত থাকিলে নিতৌ চাফ-চিকুণ কাপোৰ পিন্ধা, সঠিক সময়ত দৰব-পাতি দিয়া, খোৱা-বোৱা আদি সকলো কাম পৰিবাৰে ঠিক-থাক কৰি নিদিলে যে তেওঁ মনত শান্তি নাপায়। তথাপি পুৱাই তেওঁ কাকো আমনি কৰিব নোখোজে। প্ৰাতঃ ভ্ৰমণৰ পৰা আহি বৰুৱাই চাহকাপ অন্ততঃ নিজে বনাই খাব খোজে। এইক্ষেত্ৰত তেওঁক ঘৰখনৰ কোনেও হকা-বাধা নকৰে। সকলোকে তেওঁ সকাইয়াই থৈছে— ‘মোক তহঁতে একো এটা

কৰিবলৈ নিদি ফুলদানি কৰিব খুজিছ নেকি? মই একো নকৰাকৈ বহি থাকিব নোৱাৰো নহয়। কাম-বন নকৰা মানুহৰ আয়ুস টুটে বুলি জাননে তহঁতে?’ বৰুৱাৰ ধমকিত ডাঙৰ ল’ৰা অৰিন্দমৰ বাহিৰে কোনেও উত্তৰ দিবলৈ সাহস নকৰে। অৰিন্দমে দেউতাকক কয়— ‘তুমিনো ক’ত বহি বহি দিন কটাইছ। আজি সত্তৰ বছৰেতো তুমি কামেই কৰিলা। এতিয়া অলপ জিৰণি লৈ ঘৰখনতে ইটো-সিটো কৰি আনন্দ-ফুৰ্তিৰে দিনকেইটা পাৰ কৰাচোন।’ হয়, বৰুৱাক ঘৰৰ সকলোৱে আনন্দত থকাটো বিচাৰে। সেয়ে তেওঁৰ মনত দুখ দিব পৰা কোনো কামেই পৰিয়ালৰ লোকে আজিলৈ কৰা নাই, এইক্ষেত্ৰত তেওঁ বেচ সুখী। দুজনকৈ পুতেকৰ দুগৰাকী বোৱাৰী। লিজা আৰু চিমি। পত্নী গায়ত্ৰী অতি মৰমিয়াল। সৰুজনী ছোৱালী ৰিমলিয়ে ল পঢ়ি আছে। নাতি-পুতিৰে বৰুৱাৰ এখন সুখৰ সংসাৰ। সকলোৰে ওপৰত তেওঁৰ এটাই অভিযোগ কোনেও তেওঁক কাম এটাকে কৰিব নিদিয়ে। দুবছৰ হ’ল ফেব্ৰুৱাৰীলৈ যোৱাতো পুতেকহঁতে বন্ধ কৰি দিছে। মুঠতে বৰুৱাৰ বহি বহি খোৱাৰ বাহিৰে কাম একো নাই। নাতিয়েকহঁতেও দিনটো স্কুলতে তাকে। সকলো সময়তে প্ৰতিবেশী হাজিৰকা, দুবৰাহঁতৰ ঘৰলৈ গৈ থাকিবলৈ তেওঁ বেয়া পায়। গধূলি সময়

অলপ টিভি চাই সময় কটাৰ পাৰি, কিন্তু পুৱাৰ পৰাই টিভিৰ ওচৰতে বহি থকাতো তেওঁৰ পক্ষে সম্ভৱ নহয়। পুৱাই যেনিবা চাহকাপ হাতত লৈ বাতৰিকেইখন পঢ়ি শেষ কৰালৈ প্ৰায় এক-ডেৰ ঘণ্টা পাৰ কৰিব পাৰে। বাতৰিকেইখননো কি পঢ়িব। বেছিভাগেই নিগেটিভ নিউজ— দিন-দুপৰতে ছাত্ৰক অপহৰণ, নিশাৰ মহানগৰীত মাতাল যুৱতীৰ অভব্য আচৰণ, দুই কোটিত বিক্ৰী হ'ল ৰাইজৰ নেতা, চোৰৰ আতংকত সশস্ত্ৰ মহানগৰবাসী, তদুপৰি গুঁড় হত্যা, বাঘ হত্যা আৰু মানুহ হত্যাৰ যেন অঘোষিত প্ৰতিযোগিতাহে আৰম্ভ হৈছে। মুঠতে পুৱাই বাতৰি হাতত লৈ বৰুৱাৰ মনটো ভাল নালাগে। যেন সময় কটাবলৈহে ইখনৰ পিচত সিখন বাতৰি পঢ়ি যায়। অৱশ্যে ভিতৰৰ পৃষ্ঠাৰ প্ৰতিষ্ঠিত লেখকৰ লেখাসমূহে বৰুৱাক প্ৰভাৱান্বিত কৰে। সমাজৰ এই অৱক্ষয়ৰ ছবিখন প্ৰত্যক্ষ কৰি বৰুৱাৰ যুক্তিবাদী মনটোত বহু প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা হয়। সেয়ে মনটো পাতলাবলৈ হাজৰিকা, দুৱৰাহঁতৰ ঘৰলৈ গৈ কথাৰ মহলা মৰাতো তেওঁৰ দৈনন্দিন কাৰ্যত পৰিণত হৈছে।

আজি দেওবাৰ। পুতেক-বোৱাৰীয়েক ঘৰৰ আটাইবোৰেই অলপ দেৰিকৈ শুই উঠিব। বাকীকেইদিনতো কথাই নাই, পোহৰ হ'বৰে পৰাই সকলো নিজৰ নিজৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰে। বাকীকেইটা দিন যে পৰিবাৰ গায়ত্ৰী আৰু লগুৱাকেইজনৰ বাহিৰে ঘৰত কোনোও নাথাকে। বোৱাৰীয়েক দুজনীয়েও ফেঞ্চৰীৰ বিভিন্ন কাম-কাজ নিৰীক্ষণ কৰে। এইক্ষেত্ৰত বৰুৱাই হকা-বাধা নকৰে। কাৰণ বৰুৱাৰ মতে মানুহে বহি-শুই সময় নষ্ট কৰাটো উচিত নহয়। বৰুৱাই পাকঘৰত সোমাই পুৱাৰ চাহকাপ বনাই আনি সদায় বহা বাৰাণ্ডাৰ চকীখনতে আজিও বহিল। মুখত এহোপা চাহ আৰু মাজে মাজে খবৰ কাগজৰ শিৰোনামবোৰলৈ চকু ফুৰালে। নাই একো বিশেষ বাতৰি। লগে লগে ভিতৰৰ পৃষ্ঠা লুটিয়াবলৈ লওঁতে প্ৰথম পৃষ্ঠাৰ এটা শিৰোনামে তেওঁৰ চকু স্তব্ধ কৰিলে— গৰাখহনীয়াত জাহ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে ঢকুৱাখনাৰ কেইবাখনো গাঁও। ঢকুৱাখনা এটা চিনাকি নাম। নামটোৰ লগত বৰুৱাৰ আজন্ম সম্পৰ্ক আছে। সেই গাঁৱত তেওঁৰ জন্ম হোৱাৰ লগতে শৈশৱৰ মধুৰ স্মৃতি হৃদয়ৰ মণিকোঠত সোমাই আছে। লগে লগে সেই মণিকোঠৰ পৰা স্মৃতিৰ ডুখৰীয়া ছবিবোৰ ইখনৰ পিচত সিনখকৈ ভাহি উঠিল। মাক-দেউতাকে তেওঁক সৰুৰে পৰা 'পুতু' বুলি মাতিছিল। তেওঁ

আছিল ঘৰৰ আটাইতকৈ সৰু। মাক-দেউতাক, ডাঙৰ ককায়েক ৰবীন আৰু সৰু ককায়েক নবীনৰ স্মৃতিয়ে বৰুৱাক মাজে মাজে বৰকৈ কন্দুৱায়। পাঁচজনীয়া এটা অভাৱী পৰিয়ালৰ দেউতাকে ঘৰতে খেতি-বাতি কৰি পৰিয়ালটো পোহপাল দিছিল। পুতুৱে প্ৰাইমাৰী স্কুলত শিক্ষা আৰম্ভ কৰিছিলহে মাত্ৰ তেনেতে ঘটিল অঘটনটো। পঞ্চগছৰ ভয়ংকৰ ভূমিকম্পত গাঁৱৰ বহুতৰ লগতে মাক-দেউতাক আৰু দুই ককায়েকক অকস্মাতে হেৰুৱাই পুতু হৈ পৰিছিল একেবাৰে অকলশৰীয়া। জীৱনৰ আওভাও বৃদ্ধি নোপোৱা পুতুৱে দহ বছৰ বয়সতে নিৰ্মম বাস্তৱৰ সৈতে মুখামুখি হ'বলগা হ'ল। গাঁৱৰে সনাতন মহাবীৰৰ লগত কেও-কিছু নোহেৰা পুতু এদিন গুৱাহাটী পালেহি। গুৱাহাটী মহানগৰত আহি পুতুৱে জজ এজনৰ বনকৰা ল'ৰা হিচাপে আৰম্ভ কৰিলে জীৱন সংগ্ৰাম। জজ বাধাকান্ত হাজৰিকাৰ অনুপ্ৰেৰণাত পুতুৱে ঘৰৰ কাম-কৰাৰ লগতে নিয়মিত পঢ়া-শুনাও সমানে আগবঢ়াই নিলে। জীৱন গঢ়াৰ সাধনাত এদিন সফল হ'ল তাহানিৰ অভাৱী পৰিয়ালৰ ঘাতমাউৰা ল'ৰা পুতু। তাহানিৰ সেই পুতু এতিয়া মহানগৰৰ সৰ্বজনবিদিত বিখ্যাত ব্যৱসায়ী পৰমা বৰুৱা। জীৱনত পৰমা বৰুৱাই আজি যি পাইছে তাৰ বাবে গাঁৱৰ মহৰী খুৰা, জজ বাধাকান্ত হাজৰিকা ছাৰৰ কথা তেওঁ কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। পৰমা বৰুৱাই ভাবে— 'সম্প্ৰতি মানৱীয় প্ৰমূল্যৰ বি অৱক্ষয় ঘটিছে তাৰ মাজত আৰু কোনোবা জজ ছাৰ, মহৰী খুৰাক দ্বিতীয়বাৰলৈ লগ পাবনে?' নতুন প্ৰজন্মৰ একাংশই যি নৈতিকতাৰ গৰাখহনীয়াত পৰিছে তাৰ মাজৰ পৰাই নিঃস্বার্থ পৰোপকাৰী হাজৰিকা ছাৰ, সনাতন মহৰীৰ দৰে মানুহ দুৰ্লভ হৈ আহিছে নেকি বাকু? বৰুৱাই ভাবে— 'নাই নহয়, এনেবোৰ মানুহ বৰ্তমান দুৰ্লভ হ'লেও আমাৰ মাজতে আছে কোনোবা জজ ছাৰ, কোনোবা মহৰী খুৰা। যিয়ে মানৱীয় আবেগ-অনুভূতিৰে জীৱন জীয়াই ৰাখে।' পৰমা বৰুৱাই নিজৰ জন্মভূমিৰ গৰাখহনীয়াৰ নিউজটো পঢ়ি যি দুখ অনুভৱ কৰিলে তাতকৈ বেছি চিন্তিত হ'ল মানৱীয় আবেগ-অনুভূতিৰ গৰাখহনীয়াই সমাজখন কেনেদৰে গ্ৰাস কৰিবলৈ ওলাইছে। কাৰণ সমাজৰ গৰাখহনীয়া নৈৰ গৰাখহনীয়াতকৈও বে ভাৱয়াৱহ। নৈৰ গৰাখহনীয়াত জীৱন বচোৱাৰ সুবিধা থাকে। সমাজৰ খহনীয়াই তিলতিলকৈ সকলো নিশিচ্ছ কৰে। বৰুৱাই তথা লাগি বাহিৰলৈ চাই থাকিল।

আঁতৰি গৈও যি কাষতে বৈ গ'ল

বিজু ৰাভা

চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

দুৱাৰ-খিৰিকী বন্ধ আন্ধাৰ কোঠালিটোত সি বিচিনাত পৰি নীৰবে উচুপি আছে নিস্তন্ধ ৰাতিৰ নীৰৱতাৰ কৰুণ সুৰবোৰক বুকুত সাবটি। দুখৰ অশ্ৰুবৃষ্টিবোৰৰ মাজত তিতি আছে। শৰতৰ ফৰকাল আকাশৰ পূৰ্ণিমাৰ স্নিগ্ধ জোনাকে জ্যোতিষ্মান কৰিব পৰা নাই তাৰ বুকুৰ ভিতৰৰ চোতালৰ আন্ধাৰখিনিক। হয়তো প্ৰেমৰ পথাৰখনত মিলনৰ বীজ সিঁচিব নোৱাৰা প্ৰতিজন ব্যৰ্থ প্ৰেমিকৰে এনে অৱস্থা হয়, যেতিয়া কঠোৰ বাস্তৱতাৰ চোকা নখৰ আঁচোৰত হেঁপাহেৰে ৰচা সপোনবোৰ চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ হয়। দুদিনৰ পিচতে অনুস্থানে যাক লৈ মৰমৰ পঁজাটো সাজিব বুলি ভাবিছিল সেই ছোৱালীজনী মৃগাংকৰ লগত বিবাহত বহিব। চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি যাব তাৰ কাষৰ পৰা। যাৰ নাম কংকিনী। তেনেতে এটি জোনাকী পৰুৱা তাৰ কোঠাত বেৰৰ ওপৰেৰে সোমাই আহি অনুস্থানৰ সোঁৱে-বাৱে উৰি তাৰ গাৰ জিলমিল পোহৰেৰে কোঠাটোৰ চাৰিওকাণে জেউতি বিলাই ফুৰিছে। কিন্তু প্ৰেমিক-প্ৰেমিকাৰ মন উতলা কৰা এই জোনাকীৰ ৰোমাণ্টিক পোহৰেও অনুস্থানৰ মনক ৰঙাব পৰা নাই। জোনাকী পৰুৱাটোক দেখি অনুস্থানৰ ভাব হ'ল— পৰুৱাটোৱেও যেন হেৰুওৱা লগৰীজনীক বিচাৰি নাপাই হাবাথুৰি খাই কোঠাটোত বিনাই ফুৰিছে ঠিক যেন তাৰ দৰে। দুয়ো যেন একেখন নাৱৰে বঠা হেৰুওৱা দিশহীন যাত্ৰী...।

এম ই স্কুলৰ পৰা পঢ়ি আহি দুয়োৰে মাজত ভাল বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্ক এটা গঢ়ি উঠিছিল। অনুস্থানে সিহঁতৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ সীমাৰ প্ৰসাৰ আৰু বেছি বিস্তাৰিত কৰিব বিচাৰিছিল। মনে মনে সি কংকিনীক ভাল পাই পেলাইছিল। বহু যুগৰ আপোন যেন লাগিছিল তাৰ। কথাৰ আঁৰে আঁৰে বহুবাৰ কংকিনীৰ হিয়াখন যুকিয়াই চাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল তাৰ প্ৰতি কংকিনীৰনো মনোভাব কি। কিন্তু নাই, সি তাইৰ মনটোক ঢুকিয়ে নাপায়। মহাসাগৰতকৈও কংকিনীৰ মনটো বহু গভীৰ যেন লাগে তাৰ। সেয়ে দশম শ্ৰেণীলৈকে ইমান বছৰ একেলগে পঢ়িও ইমান কাষতে পায়ো মনৰ কথাষাৰি তাইক ক'ব পৰা নাই। এবাৰো ক'ব পৰা নাই সি কংকিনীক যে কিমান ভাল পায়, তাইলে যে

কিমান হেঁপাহ। কথাখিনি প্ৰকাশ কৰিবলৈ তাৰ ভয় হয়, জানোচা তাই বেয়া পাই বন্ধুত্বৰ এনাজৰীডালো ছিঙি পেলায়। যাৰ বাবে সি কোৱা-নোকোৱাৰ দোমোজাৰ মাজতে ছটফটাই ফুৰিছে। কংকিনীক যে সি হেৰুৱাব নোখোজে।

এদিন ব'হাগৰ বিহুৰ বাবে কংকিনীয়ে বিহু নাচৰ আখৰা কৰিবলৈ যোৱা পথটোৰ দাঁতিত ফুল থকা সোণাৰু গছজোপাৰ তলত বৈ আছিল হাতত এপাহি ৰঙা গোলাপ লৈ সি আজি দোমোজাৰ প্ৰাচীৰ ভাঙি হিয়াৰ দুৱাৰ খুলি ক'ব তাইক ভালপোৱাৰ কথা। মেট্ৰিক পৰক্ষী দি উঠাৰ বাবে ইজনে-সিজনক লগ পোৱা নাই বহুদিন। পানী বিচাৰি বামত চটফটাই ফুৰা মাছৰ দৰে কংকিনীক লগ পাবৰ বাবে তৃষ্ণাতুৰ হৈ পৰিছে তাৰ মন। সি বুজি উঠিছে আঁতৰি থকাৰ যাতনা যে কিমান। সেয়ে আজি তাইৰ প্ৰতি থকা তাৰ অনুৰাগৰ কথা ক'ব। মনৰ দৃষ্টিস্তাবোৰ জোকাৰি পেলাব।

কিন্তু কংকিনীয়া বৰষুণজাকে কেণা লগাইছে তাৰ হেঁপাহৰ সপোনক বাস্তৱ ৰূপ দিয়াৰ পথক। বৰষুণক সি বৰ ভাল পয়। মাটিত সৰি পৰা বৰষুণৰ প্ৰতিটো ছন্দৰ সুৰে সুৰে তাৰ বুকুখন নাচি উঠে। বৰষুণত তিতি সি ভাল পায়। চোতালত বৰষুণৰ পানীত জঁপিয়াই জঁপিয়াই মনৰ আনন্দ প্ৰকাশ কৰে। কিন্তু আজি বৰষুণজাকৰ ওপৰত বৰ খং উঠিছে তাৰ। যদি বৰষুণৰ বাবে তাই নাহে। অথলে যাব তাৰ এই অধীৰ অপেক্ষা। আজি প্ৰেমৰ বৰষুণত তিতিব খুজিছে সি। কিন্তু বৰষুণজাকে আপদ আনিছে তাৰ বাবে। মনে মনে তাৰ অদেখাজনলৈ কাতৰ প্ৰাৰ্থনা যাতে বৰষুণজাকক উৰুৱাই নি সাত সাগৰ তেৰ নদীৰ সিপাৰে লৈ যায়।

এনেতে দুৰৈৰ পৰা গুলপীয়া ছাটি লৈ আহি আছে এজনী ছোৱালী। দুৰু দুৰুকৈ ভিতৰি ভিতৰি তাৰ মনটো কঁপিবলৈ ধৰিলে। গছডালৰ আঁৰ লৈ লুকাই থাকিল সি। যেতিয়া দেখিলে যে তাই গছডালৰ কাষ পালে, সি গোলাপপাহি পিচফালে লুকুৱাই একেজাঁপে তাইৰ ছাতিৰ তল পালোঁগৈ। লগে লগে ছোৱালীজনী চক খাই উঠিল— 'অই বান্দৰ... কিহে পালে তোক?'

শিয়ালৰ দৰে থিয় হৈ গ'ল তাৰ কাণ। মুখৰ ফালে চাই দেখে বৰদেউতাকৰ ছোৱালী অৰ্থাৎ অনিমা বাইদেউ। যাক দেখিলে সি দূৰতে বিদূৰ হয়। দহখন হাত থকা অসুৰৰ বুকুত ত্ৰিশূলেৰে হানি তেজ বিৰিঙাই থিয় হৈ থকা পূজাৰ মণ্ডপৰ দেৱী দুৰ্গাতকৈও ভয়ানক যেন লাগে তাৰ। সেই বাইদেউৰ সন্মুখত আজি তাৰ এনে অৱস্থা। বাঘে হৰিণাক পোৱা যেন পালে সি। দোধোৰ-মোধোৰত পৰি কি কৰো কি নকৰো লাগিল। লগে লগে কাণত ধৰি বায়েকে ক'লে— 'তই ইয়াত বৰষুণত তিতি কি কৰি আছ...? বল ঘৰত...।'

কাণমলা খাই সি বপুৰাই চিঞৰিবলৈ ধৰিলে।

আ...সু...।

বায়েকে তাক ঘৰৰ দিশে টানিলে। সি কোনোমতে বায়েকৰ হাতৰ আঙুলিৰ পৰা কাণখন একৰাই নিগনি লৰ দিলে। বায়েকে পিছফালৰ পৰা চিঞৰি মাতিলে যদিও সি আৰু ঘূৰি নাচালে। বায়েক আঁতৰি গুচি যোৱা দেখি সি ঘূৰি আহি পুনৰ আগৰ ঠাই ল'লে। গছৰ তলত ফোঁপাই-জোপাই সি ভাবিলে এইবাৰ মুখখন ভালকৈ চাইহে কাষ চাপিম।

তাক সঁচাকৈ আজি বৰষুণজাকে বৰকৈ আউল লগাইছে। বায়েকে ছাটি লৈ অহা বাবে সি মুখখন দেখা নাপালে, যাৰ বাবে এই লটিঘটি হ'ল।

মুখত লাগি থকা বৰষুণৰ টোপাল আৰু মুৰৰ তিতা চুলিখিনি ৰুমালেৰে মচি থাকোতে সি আৰু এজনী ছোৱালী আহি থকা দেখিলে। শৰীৰৰ গঠন পৰ্যবেক্ষণ কৰিলে সি। বগা বৰণৰ, কঁকাল কামুচীয়া, লাহী-পাহী দেহৰ ধীৰ খোজ। এয়াচোন কংকিনী যেনেই লাগিছে। তথাপি খোকোজা লাগিল। কথাত কয় নহয় বোলে এবাৰ সাপে খুটিলে কেঁচুলৈও ভয়। ঠিক তেনে দশাই হ'ল তাৰ। গছডালৰ আঁৰ লৈ লুকাই লুকাই সি মুখখন চাবলৈ চেষ্টা কৰিলে। নাই, দেখা পোৱা নাই। এইবাৰ চাপৰি চাপৰি চালে। ওহো তথাপিও নেদেখে। নিজৰ কপালত হাতেৰে কোব মাৰি মুখৰ ভিতৰতে ভোৰভোৰালে— ধেং ফুটা কপাল... দেখাই নাপাওঁ।

উপায় নাপাই ছোৱালীজনী গছডালৰ ওচৰ পোৱালৈ বাট চোৱাকে থিৰাং কৰিলে। বুকুখন পুনৰ কঁপিবলৈ ধৰিলে। যদি কংকিনী হয়। ক'ব পাৰিবনে সি ভালপাওঁ বুলি? তাই সঁহাৰি দিবনে তাৰ প্ৰেমক? ডাল ভৰি ফুলি থকা ওপৰৰ হালধীয়া সোণাৰুপাহিৰ দৰে তাৰ প্ৰেমৰ গছডাল মৰমেৰে ফুলাম হ'বনে? ভয়-আশংকাই মনটো ছানি ধৰিলে।

কথাবোৰ মনত দুলি থাকোতে ছোৱালীজনী আহি তাৰ কাষ পালে। লগে লগে সি সাৱধান হৈ অলপ কাহিলে যাতে ছোৱালীজনীয়ে তাৰ ফালে ছাতি তুলি চায় আৰু তাইৰ মুখখন দেখাৰ সুযোগ পায়। তাই যেতিয়া ছাতি তুলি তাৰ ফালে চালে, লগে লগে তাৰ বুকুখন শিঁৰিত হৈ উঠিল। এয়া সঁচাকৈয়ে কংকিনী। মনত সাহস গোটাই অকণমান কংকিনীৰ কাষ চাপিলত

তাই অলপ বৈ চিৰপৰিচিত হাঁহি এটা মাৰিলে।

'অ' তই...। ক'ববলৈ যাবি নেকি?'

কওঁ নকওঁকৈ লাহেকৈ সি উত্তৰ দিলে— 'নাই..., এনেই...। চকুযুৰি লাহেকৈ তললৈ নমাই নিৰুত্তৰ হ'ল সি। সাহস গোটাব পৰা নাই মনত। কি কওঁ কি নকওঁ লাগিল। তথাপি পুনৰ চকু তুলি বুকুখন ডাঠ কৰি কংকিনীৰ চকুত চকু থৈ ৰঙা গোলাপপাহি তইলৈ আগবঢ়াই মনত কঁপনি লৈ লাহেকৈ মূৰ স্বৰত ক'লে— 'কংকিনী..., মই তোমাক বহুত ভাল পাওঁ, নিজতকৈও বহু বেছি।'

তাই অলপ খতমত খালে। গাল দুখন লাজত ৰঙা পৰিল। হঠাৎ যেন কোনোবাই সেন্দূৰহে সানি গ'ল। লাজুকী মনৰ সেন্দূৰীয়া ৰঙা বেলিৰ দৰে গাল দুখনৰ সৈতে চঞ্চল চকুযুৰি অপৰূপ সৌন্দৰ্য হৈ পৰিল। কিন্তু এই ৰূপ যেন বিজুলী টেৰেকনিতকৈয়ো ক্ষণিকীয়া আছিল। কাৰণ ক্ষণেকতে তাইৰ মুখখন ক'লীয়া মেঘে আবৰি আন্ধাৰ হ'ল আৰু লগে লগে অলপ আঁতৰি গ'ল। তাই পুনৰ অনুস্থানৰ চকুলৈ চলচলীয়া চকুৰে চাই ক'লে— 'তই মোক ক্ষমা কৰিবি অনুস্থান, মই যে তোক ভাল পাওঁ বুলি ক'ব নোৱাৰিম।'

কথাখিনি কৈয়ে তাই চকুপানী মচি মচি খৰখোজেৰে আঁতৰি গ'ল।

অনুস্থানে শিলপৰা কপৌৰ দৰে খৰ লাগি থিয় হৈ থাকিল। কি শুনিছে সি এয়া, কংকিনীৰ মুখত। তাৰ ভৰিৰ তলৰ চাৰিওফালে ডাল এৰি মাটিত সৰি থকা সোণাৰুৰ হালধীয়া পাহিবোৰৰ দৰে হিয়াখন যেন খহি পৰিল। শোকে বুকুখনক হেঁচা মাৰি ধৰিলে আৰু দুচকুৰে তপত অশ্ৰুৰ টোপাল বাগৰিব ধৰিছে। তাইৰ কথাষাৰিয়ে ভূমিকম্পৰ দৰে কঁপাই তুলিলে তাৰ ভৰিৰ তলৰ মাটিখিনি। সি ভাবি নাপালে তাইৰ এনেকুৱা উত্তৰৰ কাৰণ। আঘাতত সি গোলাপপাহি পথৰ দাঁতিত দলিয়াই দিলে আৰু চকুপানী মচি মচি প্ৰত্যাখ্যানৰ বেদনা লৈ ঘৰৰ দিশে খোজ ল'লে। কোনোৱেও ঘৰত এই কথাৰ উমান নাপালে। কাৰণ চকুলো আৰু বৰষুণৰ টোপাল একাকাৰ হৈ গৈছিল।

আন্ধাৰ কোঠাটোত নীৰৱতা ভাঙি শব্দ কৰি হঠাৎ তাৰ ম'বাইলটো বাজি উঠিল। অনিচ্ছা সত্ত্বেও বিছনাৰ শেতেলীত থকা বিছনানখনেৰে চকুপানী মচি ম'বাইলটো হাতত তুলি ল'লে। ম'বাইলৰ স্ক্ৰীনত এক অচিনাকী নম্বৰ। চিনিব চেষ্টা কৰিও নম্বৰটো চিনি নাপালে। অলপ সংযত হৈ কলটো ৰিচিভ কৰিলে।

হেল্ল'

সিফালৰ পৰা উত্তৰ ভাহি আহিল।

অনুস্থান।

কণ্ঠটিয়ে তাক জোকাৰি দিলে। বুকুখন চিৰিংকৈ উঠিল। কংকিনীৰ কণ্ঠ এয়া। তিনি বছৰমান আগতে যিজনীয়ে তাৰ প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱক প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল। যাৰ বাবে আজিও চকুলোৰ নিজৰা তাৰ চকুতে অবিৰাম বৈ আছে। দেহৰ শিৰে শিৰে

শিপাই শিপাই কংকিনীৰ মাতে অনুত্থানৰ অন্তৰৰ অন্তৰতম কোঠা
চুমি হৃদয়খন হিম যেন চেঁচা কৰি গ'ল।

কংকিনী।

উম... কেনে আছ তই?

মই আছো দেৱদাসৰ দৰে, দুখৰ মদিৰা পান কৰি।

তই মোক বেয়া পাই আছ ন?

অলপ পৰ মৌন হৈ অনুত্থানে কঁপা কঁপা মাতেৰে ক'লে—
'নাই তোকনো আৰু কিয় বেয়া পাম।'

মই যে তোক ভালপাওঁ বুলি নক'লো।

দুখখিনি ঢাকি থৈ এটা কৃত্ৰিম হাঁহি মাৰি অনুত্থানে ক'লে—
'মোৰ অনুভূতিখিনি মই ক'লো, তোৰ অনুভূতিখিনি তই ক'লি।
তাতনো তোক বেয়া পাবলৈ কি আছে। মই তোক ভাল পালে
তয়ো যে মোক ভাল পাব লাগিব তাৰ কিবা মানে আছে
নেকি? হয়তো মোৰহে ভুল হৈছিল, মই মোৰ সীমা পাহৰি
সীমা পাৰ হৈছিলো।'

কংকিনীৰ পৰা লুকুৱাবলৈ নে নিজক সাস্থনা দিবলৈ
কথাখিনি ক'লে অনুত্থানে নিজেই ধৰিব নোৱাৰিলে। হয়তো
তাইৰ পৰা সত্যক ঢাকিবলৈ কথাখিনি ক'লে। কাৰণ, সি নো
কিংকিনীক কেনেকৈ ক'ব যে তাইৰ বাবেই যে সি দিনে-নিশাই
বেদনাৰ উত্তাপত ছটফটাই ফুৰিছে।

তই কেতিয়াৰ পৰা মিছা ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিছ? যিটো
কাম কৰিব নোৱাৰ সেইটো কৰিবলৈ মিছাতে কিয় অযথা চেষ্টা
কৰ।

কংকিনীৰ কথাত সি অপ্ৰস্তুত হ'ল। কথাখিনি কৈ থাকোতে
অনুত্থানৰ মাতটোত কৰুণ সুৰৰ সন্ধান পাইছিল কংকিনীয়ে,
যিয়ে অনুত্থানৰ মিছাখিনিক ধৰা পেলাইছিল।

একো উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে অনুত্থানে। মাথোঁ ভিতৰি
ভিতৰি উচুপি উঠিল।

একো উত্তৰ নোপোৱাত কংকিনীয়ে ক'লে— তই মোক
কালি আবেলি সোণাৰুজোপাৰ তলত লগ ধৰিব পাৰিবিনে,
য'ত মোক ৰঙা গোলাপ যাচিছিলি?

অনুত্থান আচৰিত হ'ল। সি ভাবি নাপালে যে দুখৰ স্মৃতি
হৈ বুকুত সাঁচ ৰাখি যোৱা গছডালৰ তলত তাক মতাৰ কাৰণ।
আঁচোৰ খোৱা হৃদয়খনৰ শুকাই যোৱা কটা ঘাঁৰ তেজৰ
চেকুৰাখিনি পুনৰ আঁচোৰ মাৰি ৰঙা কৰিব খুজিছে নেকি তাই।
নে তাৰ সীমাৰ কথা সোঁৱৰাই দিব খুৰিছে। সিতো একো ভুল
কৰা নাছিল। কেৱল মনৰ কথাখিনিহে ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিছিল।

হেপ্তা অনুত্থান... শুনিছনে?

ভাবত সি ইমানেই বিভোৰ হৈছিল যে পাহৰিয়েই গৈছিল
তাৰ লগত ফোনত সিফালে কোনোবা আছে। তাইৰ মাততহে
চেতনা ঘূৰি আহিল। থতমত খাই ক'লে—

'হা... অ' শুনিছো।

আহিবিনে?

অনুত্থান মৌন হৈ ৰ'ল।

একো নক'লি যে? কংকিনীয়ে পুনৰ সুধিলে।

গৈ নো কি কৰিম? এবাৰ তাত গৈ তোক লগ ধৰাৰ
তিতা স্মৃতি আজিও মনত আছে মোৰ, এইবাৰ বা কি স্মৃতিয়ে
ঠাই লয়?

কথাখিনিয়ে কংকিনীৰ বুকুত যাঠিয়ে বিন্ধা দি বিন্ধিলে।
তায়োতো এই তিতা স্মৃতিৰ উৎস আছিল।

প্লিজ তই আহিবি... বহু কথা ক'বলগা আছে তোক।

উস...

মই কিন্তু আশাৰে বাট চাই থাকিম।

কথাখিনি কৈ লগে লগে ফোনটো কংকিনীয়ে কাটি দিলে।
অনুত্থানে লাহেকৈ ম'বাইলটো কাণৰ পৰা আঁতৰাই আনি
টেবুলখনৰ ওপৰত থৈ দিলে। কথা পাতি পাতি কেনেকৈ সি
বিছনাৰ পৰা উঠি টেবুলত বহিল গমেই নাপালে। ম'বাইলটো
টেবুলত থওঁতেহে সি নিজক লক্ষ্য কৰিলে। ম'বাইল ফোনটোৰ
মাতটো স্তব্ধ হৈ গ'ল যদিও স্তব্ধ নহ'ল কংকিনীৰ মাত। বাৰে
বাৰে কংকিনীৰ কথাকেইটা তাৰ কাণত বাজি মনটোক বহু প্ৰশ্নৰ
মাজত জুবুৰিয়াই থাকিল।

বেলিটো প্ৰত্যেকদিনাৰ দৰে পুৱাৰ পৰা পোহৰ বিলাই
বিলাই ভাগৰি পশ্চিমৰ দিশত মেলানি মাগিবলৈ যো-জা কৰি
আছে। বেলিৰ লগত খোজে খোজ মিলাই অনুত্থানে সাজু
হৈছে সোণাৰুজোপাৰ তললৈ বুলি।

গছডালৰ কাষত ৰৈ আছে কংকিনী। আবেলিৰ বিৰবিৰ
বতাহত চুলিকোচাই চেষ্টা চলাইছে মুক্ত হৈ মুকলি আকাশৰ
বতাহৰ স'তে ভাহি ফুৰিবলৈ, কিন্তু পৰা নাই। তাই বাৰে বাৰে
চুলিকোচাক বাধা দি হাতেৰে কোচাই থয়। শুভ্ৰৰঙী দোপাতাখনো
গছৰ পাতবোৰৰ দৰে বতাহৰ ছন্দে ছন্দে নাচিব খুজিছে।

কংকিনী... হঠাৎ পাছফালৰ পৰা তাইক মাত লগালে।
সৌন্দৰ্যৰ ৰাগিত বিভোৰ হৈ থকা কংকিনীয়ে চক খাই পাছফালে
ঘূৰি চাই দেখিলে কাষত থিয় হৈ আছে অনুত্থান। চকুত চকু
পৰিল দুয়োৰে। চাৰিওফালে বলি থকা বিৰবিৰ মলয়া দুয়োৰে
বুকুৰ মাজেৰে ধুমুহা হৈ বৈ গ'ল। অনুত্থানৰ চকুলৈ চাব নোৱাৰি
কংকিনীয়ে চকু তললৈ নমালে। অনুত্থানে লাহেকৈ সুধিলে—
কি ক'বলগা আছে তোৰ?

তায়ো লাহেকৈ চকু তুলি অনুত্থানৰ ফালে চাই ক'লে—
অনুত্থান... মই তোক বৰ ভাল পাওঁ অ'।

কথাৰ লগে লগে তাইৰ চকুযুৰিও চলচলীয়া হৈ পৰিল।
অনুত্থানে নিজৰ কাণখনকে বিশ্বাস কৰিব পৰা নাই। সাঁচাকৈ

কংকিনীয়েই কথাষাৰ কৈছে নে? শিল পৰা কপৌৰ দৰে থৰ
লাগি সি কংকিনীৰ ফালে চাই থাকিল। চকুপানীৰে চলচলীয়া
হৈ ৰঙা পৰিবলৈ ধৰা চকুযুৰিক দেখি অলপ তাইৰ ওচৰলৈ
আহি সুধিলে—

এই কথাষাৰি শুনিবলৈ কিমান অধীৰ হৈ ৰৈ আছিলো

Dear examination

Computer

কবিতা মূলতঃ স্বাধীন
স্মৃতি তার সুগন্ধি পখিলা
—হীবেন ভট্টাচার্য

কবিতা শিতান

Dear examination

Momina Begum
4th Semester

Oh my dear examination
I have made no preparation,
I am afraid of you,
Kindly tell me what to do?
You are early, I am late,
I am daily losing my weight...
Let me learn lesson first
Right now leave my room or
Shall I bring my broom
You have disturbed my sound sleep,
You are sure to make me weep.
My body has become a skeleton
And I don't know the laws of Newton
Oh! Go delay, I shall never be bothered by you...

My dreams

Rinky Razak

My dreams are really nice,
To see them I don't have to Pay a price.
I see my friends in my dreams,
And I don't have to cry.
As I fly up high,
Into an imaginary world,
Of Silver and gold,
No pollution, no harm,
I enjoy myself in my dreams.
And I have lots of interesting dreams
It's really very nice
My imaginary world, but without a price.

Computer

Jumi Deka
4th Semester

Computer is nothing but a box,
But still clever like fox.
It has a CPU
Which sticks to it like glue.
It has mouse, which controls the arrow
Strongly, without a bow
Just by clicking many things can be learnt
All with cool music in front.
It has a printer with two teeth
One colour and one black
Which it scratches on paper back.
It has a UPS, from which it steals electricity
without any oity.
Computers are still computers.
Could never be better than man,
Which none have beaten and non machine can...

Days never back

Lachit Deka
6th Semester

My hide and seek
Day again hug my,
When I was in
Nostalgia.
That hey day again
Called me with
Deep attraction to
Get back in those days.
I heard the sound
Of my early days.
A child make noise
In joy,
Because his kite
Is ready to fly.

जय जवान

मुझी दे

द्वितीय षण्मासिक

जिनके काम है महान

गाये चलो उनका गुनगान।

जिन्होने जीवन देकर

रख्वा देश का मान।

आओ करे हम

उनका जय गान।

देश के हक में

जिन्होने दिये प्राण।

दोनो हाथ जोड़कर

चलो करे उनको प्रणाम।

वे वीर है

वे है देश के संतान।

गाये चलो हम सब

उनका जय गान।

जिनके काम है महान

गाये चलो उनका गुणगान।

भुलाकर अपना स्वार्थ

भलाकर अपना घर।

ऊँचा किया अपने

भारत माता का सर।

वे पुज्य है हमारे

इस मानवीय जगत मे।

करे उनका पुजा

हमेशा अपने हृदय मे।

जिनके काम है महान

गाये चलो उनका गुनगान।

देश के हक मे

जिन्होने दिये प्राण।

दोनो हाथ जोड़कर

चले करे उनको प्रणाम।

जय जवान। जय जवान। जय जवान।

हार ही है जीत का रास्ता

रिनकी राजाक

चौथी षण्मासिक

हार ही जीत का रास्ता

जिसे कोइ रोक न पाए

मेहनत से ही है इसका वास्ता

जिसे कोई तीर न पाए।

फेल होकर भी काफी बार

परिश्रम करते रहे बार बार

वह महापुरुष है आइंस्टीन

जिन्होने खोला ज्ञान का भंडार।

अगर हारे न कोई

तो जीते कौन ?

हारकर भी जीतते है वह

जो हारकर, जीतने का राज जान सके।

जीतना है तो हार कर भी आगे बढ़ो

फिर आगे बढ़कर छू लो सारे तारों को।

আধৰুৱা বাট

ৰাজকুমাৰী ৰয় চৌধুৰী

প্ৰথম ষাণ্মাসিক

দেখিছানে বাক
সৌ আধৰুৱা বাটবোৰ
সোণাৰুৰ মাজে মাজে
পাহাৰে-ভৈয়ামে
গৈছে মাথোঁ হৈছে
থমকি ৰোৱা এবাৰ
দেখাবানে কেতিয়াবা
সপোনৰ বাট
লুইতৰ পাৰে পাৰে
দাঁতিৰ কাষে কাষে
জ্বলিছে ৰ'দত তিৰবিৰাই
সুৰু শিলৰ টুকুৰাবোৰ
তাৰ মাজে মাজে বৈ যোৱা
পানীৰ কুলু কুলু ধ্বনি
জানো কেতিয়া হ'ব পূৰণ
মুক্ত আকাশ চুবৰ মন
শুকান মৰুৰ মাজত
যেনেকৈ হেৰাই যায়
আধৰুৱা বাটবোৰ
ভয় লাগে কেতিয়াবা
এই বাটত হেৰাইতো নাযাওঁ
ধূলিৰ দৰে উৰি যোৱা যেন
লাগে মোৰ সপোনবোৰ
কেতিয়া হ'ব পূৰণ
আধৰুৱা বাটবোৰ
কেতিয়া হ'ব পূৰণ
মোৰ আধৰুৱা সপোনবোৰ।

অচিনাকি মানুহ

কল্যাণ ভট্টাচাৰ্য

ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

অচিনাকি মানুহ
মই তোমাক চিনি
নাপাওঁ হয়তো তুমিও
মোক চিনি নোপোৱা।
সেইবাবে আমি
অচিনাকি মানুহ।
ক'ত আছা তুমি?
কেনে আছা তুমি?
আশা কৰো
এদিন আমাৰো
চিনাকি হ'ব।
তোমাৰ মুখখন
মোৰ ভালদৰে
মনত পৰা নাই।
ৰিণি ৰিণি
ভাহি আহে এটি ছবি
হয়তো সেইজন
ভূমিপুত্ৰ তুমিয়েই।

■ ৰেজিনা বেগম, চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

Editorial Board

Sitting (from left) : Dibyajyoti Deka, Rashmirekha Hazarika, Dr. Dipali Ojah, Eli Kumari Das
Standing (from left) : Abhijit Thakuria, Amarjit Paswan

Students' Union Body

Sitting (from left) : Jaba Bordoloi (AGS),
Deepamoni Roy (Asst. Games Secy.), Jumi Deka (Girls Common Room Secy.)
Standing (from left) : Siba Taro (Boys Common Room Secy.), Amarjit Paswan (Magazine Secy.),
Abhijit Thakuria (Union Secy.), Rupjyoti Rabha (Cultural Secy.),
Akan Keleng (Games Secy.), Dipankar Talukdar (Social Service Secy.),
Manab Kalita (Asst. Cultural Secy. - not it photo)

(From Left) :
Dr. Bhaskar Patgiri
(Asst. Prof.)
Mrigendra Nath Sarma
(HOD)
Bharati Devi
(Asst. Prof.)

Assamese Dept.

(From Left) :
Priyanka Basumatary
(Asst. Prof.)
Kamaruj Jaman
(Asst. Prof.)
Pankaj Kalita (HOD)
Prakash Mech (GF)

English Dept.

(From Left) :
Dhrijumoni Das
(Asst. Prof.)
Jeshmin Bahar
(Asst. Prof.)
Mofida Begum
(Asst. Prof.)
Ayej Uddin (GF)

Education Dept.

(From Left) :
Sadhana Kalita
(Asst. Prof.)
Eli Kumari Das
(HOD)
Himagsu Das
(Asst. Prof.)
Loboneeta Deka
(GF) not in photo

Economics Dept.

Pol. Science Dept.

(From Left) : Arup Kalita (Asst. Prof.),
Lina Deka (HOD), Kabita Das (GF)

Hindi Dept.

(From Left) : Ramesh Kr. Roy (Asst. Prof.),
Dibyajyoti Deka (HOD)

History Dept.

(From Left) : Rashmirekha Hazarika (Asst. Prof.),
Himadree Sharma (HOD), Liky Deka (GF)

Environmental Studies Dept.

Junumoni Talukdar (GF)

Philosophy Dept.

(From Left) : Rumi Barman (Asst. Prof.),
Barnali Mohan (HOD), Nashmin Ara Begum (GF)

Library Staff

(From Left) : Sahidul Islam, Palashi Devi, Anjana Pathak

Grade IV Staff

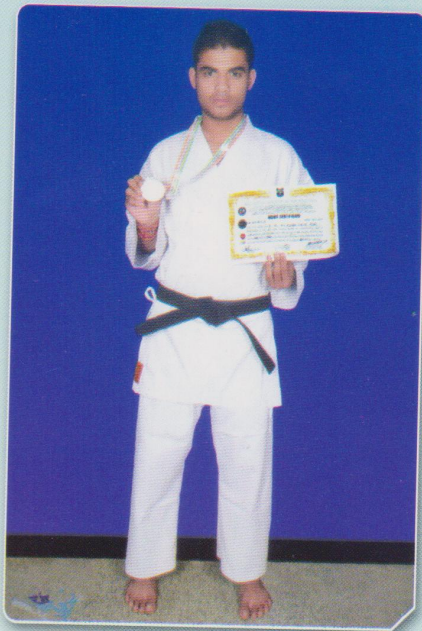
(From Left) : Pradip Deka, Anil Baishya, Narayan Pator
Meera Sarkar Murmu (not in photo)

(From Left) :
Munin Kalita
(Head Asst.)
Sampurna Sarma
Nayanmoni Choudhury
Sailen Medhi
Amar Das (Not in Photo)

Office Staff

Achievement

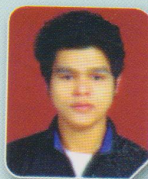
Kalyan Kalita (Silver Medalist)
26th All India Karate Federation 2014, Jharkhand, Jamsedpur

Rubina Begum
1st Class, Hindi

Sima Kumari
1st Class, Hindi

Lachit Deka
1st Class, Education

Bhaben Barman
1st Class, Pol. Science

Angana Sinha
1st Class, Pol. Science

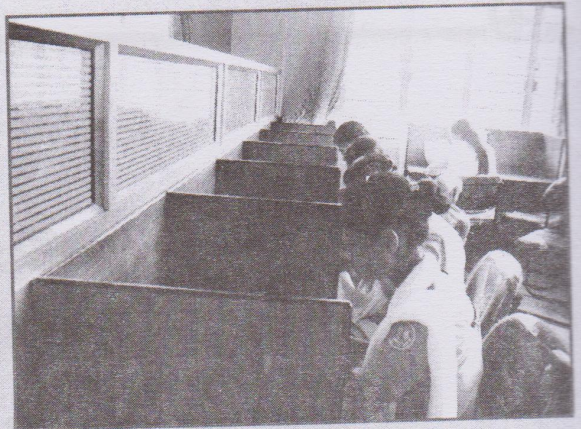

Deepamoni Roy
Best Athlete

Chandana Boro
Best Singer

Freshmen social

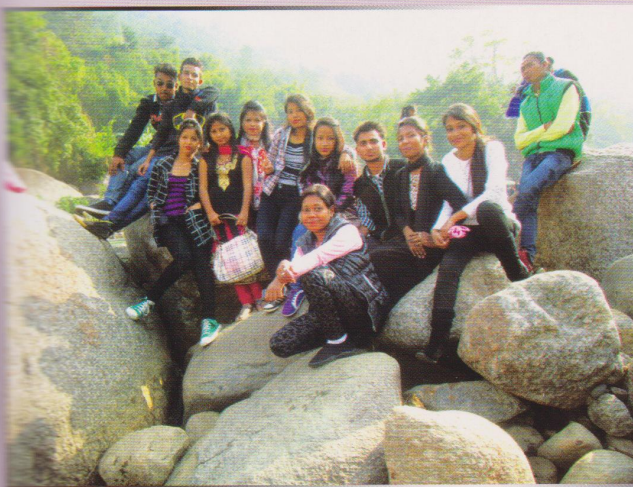
Decked up for Saraswati Puja

College Activities

Activities of Rengoni, Beltola

Picnic

Activities of Rengoni, Beltola

Social Activities

Picnic

Magazine In-charge
Rashmirekha Hazarika

College Gate

Library

College Week

Editor
Amarjit Paswan